KUNIGAS PATARĖJAS IR DVASINIS PALYDĖJIMAS

DIEVO MOTINOS KOMANDOSE

2017 kovas

DIEVO MOTINOS KOMANDOS

Tarptautinė vadovaujanti komanda

Kunigas patarėjas ir dvasinis palydėjimas Dievo Motinos komandose

2017 kovas

Oficialus DMK dokumentas

Pristatymas

Šis dokumentas yra tarptautinės vadovaujančios komandos (pranc. – ERI, liet. – TVK) ir tarptautinės kolegijos 2015 – 2017 metais vykusių svarstymų rezultatas. Jis yra ilgai brandintų apmąstymų apie dvasinį palydėjimą Dievo Motinos komandose kulminacija, bet ne pabaiga; šie svarstymai prasidėjo tarp 1990 ir 1993 metų, kai buvo išspausdintas oficialus dokumentas „Kunigas patarėjas“, kuriame, be kunigų dalyvavimo komandose, buvo pirmosios mintys klausimu „*Ką daryti, kai trūksta kunigų*?“ 2006 m. TVK patvirtino naują oficialų dokumentą, pavadintą „Kunigas – dvasinis patarėjas“, kuris pastūmėjo į priekį mąstymą apie kunigo vaidmenį komandoje ir patikslino sąlygas, būtinas „Dvasiniams palydėtojams ne kunigams“.

Nuo to laiko kai kurie pasaulio superregionai sukaupė turtingą dvasinio palydėjimo komandose patirtį, nuolat siųsdavo TVK daugybę klausimų ir, bendrai, išreiškė prašymą atnaujinti apmąstymus bei iki šiol galiojančias pagrindines gaires. Keli faktai padarė įtaką šiam procesui: Brazilijos superregiono ataskaita, pateikta TVK per Bordo kolegiją (2013 liepą), TVK pranešimas per Romos kolegiją (2015 rugsėjis), naujo oficialaus dokumento Svanviko kolegijoje pristatymas (2016 liepa), tokiu būdu prasidėjo konsultacijų su Tarptautine kolegija laikotarpis ir galų gale per susirinkimą Miunchene 2017 m. kovą TVK galutinai patvirtino dokumentą.

Taigi šiuo dokumentu skatindama apmąstymus tęsti, **TVK aktualizuoja ir apibrėžia oficialią judėjimo poziciją dėl „Kunigo patarėjo ir dvasinio palydėjimo Dievo Motinos komandose“**:

- gilina žinias apie kunigystę ir nustato kiekvienos komandos poreikį asmeniškai kreiptis į kunigą;
- pabrėžia bendravimo ir abipusio palaikymo tarp porų ir kunigų turtingumą;
- skelbia dvasinio palydėjimo svarbą visai komandai;
- kreipia į kokybę ir formą, kad užtikrintų kunigų ir kitų patarėjų vykdomą dvasinį palydėjimą;
- atnaujina sąlygas, būtinas dvasinių palydėtojų pasauliečių teikiamai pagalbai;
- siūlo tinkamus organizavimo veiksmus ir ugdymą, kuris kunigams patarėjams ir kitiems dvasios palydėtojams turi būti užtikrintas, kad liktume ištikimi savo charizmai ir teiktume kokybišką palaikymą šventumo siekiančioms poroms.

Šios įžangos pabaigoje norime išreikšti gilią Judėjimo padėką kunigams patarėjams ir dvasiniams palydėtojams, kurie su mumis, poromis, kartu sudarote komandas: aktyvias bendruomenes, kurios yra Kristaus meilės atspindys.

Paryžius, 2017 kovo 17

Tó ir José Moura-Soares

Tarptautinė vadovaujanti komanda

Preambulė

„Visų pirma, raginu visas poras praktikuoti ir giliai išgyventi – atkakliai, nuolatos – dvasingumą, kurio laikosi Dievo Motinos komandos. Turiu mintyje „konkrečias pastangų vietas“ (...) ir ištikimą dalyvavimą komandos gyvenime, praturtinantį kiekvieną mokymo ir bendrystės turtais, taip pat draugystės parama ir paguoda. Taip pat pabrėžiu, kad bendravimas su palydinčiu kunigu yra abipusiai vaisingas. Dėkoju jums, brangios Dievo Motinos komandų poros, kad palaikote ir drąsinate tarnystėje savo kunigus, kurie bendraudami su komandomis ir šeimomis visada patiria kunigystės džiaugsmą, brolišką bendrystę, emocinę pusiausvyrą ir dvasinę tėvystę.“

Popiežius Pranciškus[1], 2015

Kunigo dvasinio patarėjo vieta ir vaidmuo komandoje buvo aptariami daugybėje įdomių tekstų, kuriuos galima rasti Dievo Motinos komandų archyvuose.[2]

Visomis mūsų Judėjimo istorijos akimirkomis ir visose vietose jo vadovai tvirtino, kad **kunigo palaikymas kiekvienai Dievo Motinos komandai yra esminis Judėjimo bruožas, jo „*pradinio dinamiškumo*“ dalis**[3]. Šis įsitikinimas pagrįstas ne vien ištikimybe 1947 m. Chartijai, bet, visų pirma, per patirtį buvo įsitikinta, jog kunigo misija krikščioniškoje bendruomenėje – komanda ir yra tokia bendruomenė – prasminga ir svarbi.

Nors šiuo teiginiu tvirtai tikima, **galimas kunigų stygius jau buvo apsvarstytas pirmaisiais Judėjimo etapais**. Mūsų dienomis kai kuriose pasaulio dalyse tokia padėtis pastebima vis dažniau.

Pagal 2017 metų statistiką, pasaulyje yra 12909 komandos ir 9014 kunigų: du kunigai tenka trims komandoms, o kai kuriose teritorijose šis santykis yra: vienas kunigas dviems

[1] Kalba, pasakyta Dievo Motinos komandoms Vatikano Klemenso salėje 2015 rugsėjo 10 d.
[2] Žr. bibliografiją.
[3] Žr. Caffarel: paskaita vadovaujantiems Judėjimo asmenims „Dievo Motinos komandų įkūrimo charizma“, Šantiji, 1987.

komandoms. Dvasinių palydėtojų ne kunigų skaičius didėja (808 arba iš viso 8,2%), jų ypač daug Amerikoje ir Eurazijoje.

Šiomis aplinkybėmis Judėjimas nuolatos stengiasi atlikti dvasių skyrimą, **kad kiek įmanoma geriau patenkintų porų poreikius ir, likdamas ištikimas savo charizmai, atliktų Judėjimui skirtą evangelizavimo misiją.**

Dvasių skyrimas 2006 m. paskatino paruošti TVK dokumentą „Kunigas – dvasinis patarėjas“. Šiame oficialiame dokumente yra apmąstymai apie kunigo dalyvavimą „komandoje“, taip pat ir praktinių gairių, kaip elgtis, kai jo nėra, tarp jų išskiriama (pateikiama kaip mėginimas) tokia išeitis: dvasiniu palydėtoju gali būti ne kunigas. Nuo to laiko kai kurie superregionai sukaupė pakankamai patirties, kad apmąstymai būtų pagilinti, o gairės atnaujintos. Toks yra šio dokumento tikslas.

Negalime pamiršti, kokius laikus išgyvena Visuotinė Bažnyčia, atsižvelgdami į pastaruosius sinodus ir Popiežiaus Pranciškaus apaštališkuosius paraginimus (*Evangelii Gaudium* ir *Amoris Laetitia*).

Dabartinio pasaulio savybės, porų ir šeimų poreikiai sustiprina mintį, kad **dvasinis palydėjimas būtinas visai komandai – ir naujai, ir senai,** – kuri nori kartu su Kristumi artėti prie tėvo. „Šiame pasaulyje paskirtieji įšventintieji tarnautojai ir kiti pastoraciniai darbuotojai gali skleisti Jėzaus ir jo asmeninio žvilgsnio malonų kvapą“, skatindami pasitikėjimą, atvirumą ir norą tobulėti. Dvasinis palydėjimas visada turi labiau artinti prie Dievo.“[4]

Po Tarptautinio regionų vadovų susitikimo (Roma, 2015) Judėjimas yra vieningai įsitikinęs: DMK labiau negu bet kada reikalingos poroms ir šeimoms visuose penkiuose žemynuose, **todėl kunigų skaičiaus mažėjimas jokiu būdu neturi sukliudyti kurtis naujoms komandoms.**

Konkretus Popiežiaus kvietimas į misiją, paskelbtas jo kalboje Dievo Motinos komandoms (Roma, 2015) reikalauja, kad būtų įveiklinti mūsų charizmos turtai, tarp kurių vienas didžiausių – kunigų, dvasios palydėtojų ir porų komunija Dievo karalystės labui. „Autentiškas dvasinis palydėjimas visada prasideda ir vyksta tarnavimo evangelizacinei

[4] Popiežius Pranciškus: apaštališkasis paraginimas EVANGELII GAUDIUM (169-173) ir ap. paraginimas AMORIS LAETITIA (204).

užduočiai aplinkoje. (...) Visa tai labai skiriasi nuo bet kokio pobūdžio intymistinio, į izoliuotą savirealizaciją orientuoto palydėjimo.“[5] Mokiniai misionieriai palydi mokinius misionierius.

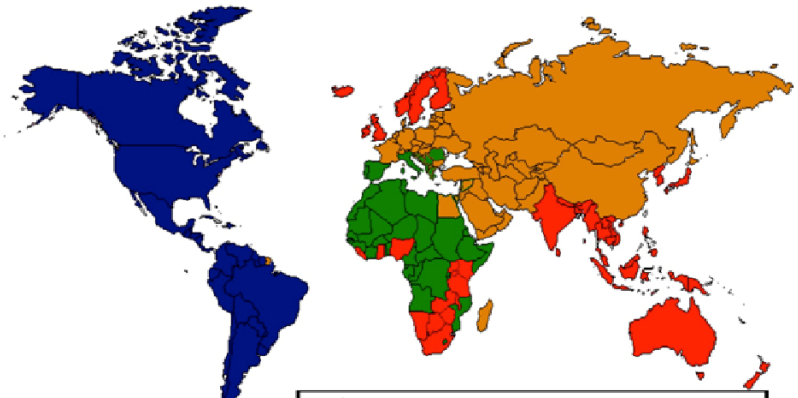

	Équipes	Prêtres	Accomp.
Zone Amériques	5.792	3.615	641
Zone Centreurope	2.937	2.585	60
Zone Eurafrique	3.830	2.617	62
Zone Eurasie	350	197	45
Total END	12.909	9.014	808

1

KUNIGŲ PALYDĖJIMAS:

PAGRINDINIS DIEVO MOTINOS KOMANDŲ BRUOŽAS

„Kartą moteris melsdamasi kreipėsi į Dievą tokiais žodžiais: „Viešpatie, dėkojame tau, kad sujungei du sakramentus: kunigystę ir santuoką“. Man atrodo, ši mintis labai toliaregė ir kunigystės, atstovaujančios Bažnyčiai, Bažnyčios mąstymui susiejimas su šeimomis, kurios atneša savo turtus, poreikius, klausimus ir dialogo poreikį, kad Bažnyčios mokymas

[5] Popiežius Pranciškus: apaštališkasis paraginimas EVANGELII GAUDIUM (173).

nebūtų nutolęs nuo konkrečios tikrovės, bet stengtųsi atliepti ne tik porų poreikiams, bet ir jų įkvėpimui, yra dalis Judėjimo pradinio dinamiškumo. Per visą komandų gyvavimo laiką mes labai stengėmės, kad šiedu sakramentai būtų susieti.“

Kun. Henri Caffarel[6], 1987

Nuo pat pirmų Dievo Motinų komandų susibūrimų 1939 metais kunigų dalyvavimas yra esminis jų bruožas.

Per visą Judėjimo gyvavimo istoriją įkūrimo dokumentuose ryškėja aiški ir nuosekli kryptis: **nuo pat pradžių buvo norėta, kad dvasinis patarėjas būtų kunigas pagal kunigo šventimus.**

„Mažojoje bažnyčioje“ – komandoje – yra dvasinis turtas, kylantis iš dviejų kunigystės pavidalų: tarnaujančiosios kunigystės ir bendrosios, tikinčiųjų. Pridursime, kad dažnai kunigas dvasinis patarėjas lydėdamas poras jaučia džiaugsmą ir laimę **„kaip bendrakeleivis“**, keliaudamas drauge su jomis. Jis priimamas kaip šeimoje, komandos jam yra paguodos, įkvėpimo ir jėgų šaltinis.

1.1 Tekstai

- **Chartijos** (1947) paragrafe apie „komandų struktūrą“ skelbiama: „Kiekviena komanda privalo gauti kunigo pagalbą. Iš tiesų jokie darbo planai negali atstoti doktrininio ir dvasinio kunigo indėlio. Jis ne tik išdėsto principus, bet ir padeda šeimoms suvokti, kaip juos įkūnyti gyvenime. Šis bendradarbiavimas vaisingas. Kunigai ir šeimos išmoksta vieni kitus suprasti, gerbti, paremti: didžiuosius apaštališkuosius kunigo ketinimus šeimos perima, kunigas į mišias nešasi šias šeimas, kurių pastangos, kova, troškimai jam žinomi.”
- Chartijos priedo *Kas yra Dievo Motinos komanda* (1976) paragrafe „Krikščioniška bendruomenė“ rašoma:

[6] Paskaita Judėjimo atstovams „Dievo Motinos komandų įkūrimo charizma“, Šantiji, 1987.

„Kunigas, kuris sudabartina „Kristų kaip bendruomenės Galvą" (Vyskupų Sinodas, 1971), padės jai nepamesti iš akių tikrojo tikslo."

- TVK dokumente apie *Kunigą dvasinį patarėją* (1993) nurodoma:
  „Judėjimas visada kreipėsi į kunigus ragindamas būti dvasiniais komandų patarėjais. Tokia yra nusistovėjusi tradicija. Tokia jo labai tvirta valia."
  Šis dokumentas įtvirtino pavadinimą „patarėjas", kuris visada buvo vartojamas komandose.
  „Šis pavadinimas neaprėpia visko, kas svarbiausia komandos kunigo vaidmenyje (tai jo kunigiškas buvimas). Tačiau pavadinimas įsitvirtino vartojime ir buvo pasirinktas kaip geresnis negu „kapelionas", veikiau įvardinantis bažnytines pareigas, kad geriau atspindėtų komandos laisvą pasirinkimą."

- DMK gidas (2001) konstatavo, kad komandoms sunku rasti kunigų patarėjų (VII skyrius, B-b):
  „Kiekviena komanda privalo gauti kunigo pagalbą [...]. Jei komandai neįmanoma užsitikrinti kunigo dvasinio patarėjo pagalbos, sektoriaus vadovai, laikydamiesi Judėjimo nustatytų gairių, privalo pasirūpinti, kad ji turėtų „laikiną dvasinį palydėtoją".
  Remdamasis šiuo konstatavimu Judėjimas vengė dviprasmybių vartodamas pavadinimus, nes žodžiu „patarėjas" gali būti vadinami ir kiti asmenys, einantys patarėjo pareigas. **Tad buvo nuspręsta pavadinimą „patarėjas" taikyti kunigui**, o **„palydėtojas"** – tiems asmenims, kurie nebūdami kunigais komandose atlieka dvasinio palydėtojo funkciją.

- *Kanoniniai Dievo Motinos Komandų judėjimo statutai* (2002), peržiūrėti 2014 metais, kalba apie kunigus dvasinius patarėjus 5 ir 7 straipsniuose: „Komandai, jungiančiai nuo penkių iki septynių šeimų, padeda „dvasinis patarėjas" kunigas, kuris ryšį su kunigyste ir bendrystę su Bažnyčia padaro akivaizdžiais."

„Kunigai atneša komandoms nepamainomą savo kunigystės malonę; jie neprisiima vadovavimo atsakomybės; dėl šios priežasties jie ir vadinami „dvasiniais patarėjais“. Komandos dvasinis patarėjas kunigas renkamas komandos narių iš kunigų, kurie teisėtai ir pagal Kanono 324 § 2 eina kunigo tarnystę.“

1.2 ŠVENTIMAI IR SANTUOKA: BENDRYSTEI SKIRTI SAKRAMENTAI

Katalikų Bažnyčios katekizmas susieja du sakramentus: „Šventimų ir Santuokos sakramentai skirti kitų žmonių išganymui. [...] Bažnyčiai jie suteikia ypatingą misiją ir tarnauja Dievo tautos statydinimui“.[7]

Magisteriumo mokyme pristatant Bažnyčią dažniausiai kartojasi trys bibliniai vaizdai: Dievo tautos, Vatikano II perimtas vaizdinys, kuris iškelia istorinį, regimą, piligrimystės matmenį; Šv. Pauliaus aprašytą, prieš Susirinkimą vyravusį Kristaus Kūno vaizdinį, išreiškiantį Kristaus ir Bažnyčios vienybę; ir Bažnyčios Kristaus Sužadėtinės vaizdinį, kuris plėtojosi po Susirinkimo ir pabrėžia skirtį tarp Kristaus ir Bažnyčios, nes tai yra tarpasmeninė sąjunga asmenų, stovinčių vienas priešais kitą kaip stovi sutuoktiniai. **Šie trys vaizdiniai padeda geriau suprasti santykį tarp kulto tarnų (visų pirma, vyskupų) ir bendruomenės**: pirmajame vaizdinyje – Bažnyčia Dievo tauta – kaimenę veda ganytojai; Bažnyčioje-Kristaus Kūne kunigas atstovauja Kristui, kūno – kuris yra Bažnyčia – galvai; vestuvių vaizdinyje jis atstovauja Kristui, Bažnyčios Sužadėtiniui. Šie trys gražūs vaizdai padeda mums suvokti Bažnyčią kaip Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios vardu susibūrusią žmonių bendruomenę. Tad **Bažnyčia yra Dievo meilės** žmonijai **Sakramentas**.

Visi šie turtai glūdi Dievo Motinos komandose, konkretus bendrystės tarp kunigų ir susituokusių porų santykis juos padaro matomus.

[7] KBK, 1534.

2.

KUNIGAS DIEVO MOTINOS KOMANDOJE: KRISTAUS ŽENKLAS IR BUVIMAS

„Paskutinį vakarą viešėjau pas draugus, kurie buvo pasikvietę mane pamokslauti rekolekcijų metu. Vėlai pakilęs į savo kambarį užtraukdamas naktines užuolaidas, pro medžius pastebėjau žiburius. „Jie sugrįžo namo, – pamaniau prisiminęs savo rekolektantus. – O tuose namuose šįvakar žmonių švelnumas tikrai šiltesnis ir Dievo meilė didesnė.“

Tada mane užklupo netikėtas pamąstymas ir aiškiai išvydau bendrumą tarp santuokos ir kunigystės, krikščionišką šeimą su kunigu siejantį ryšį. Kokie gražūs tie namų židiniai... O Kristus prašo savo kunigą paaukoti šią laimę, pilnatvę... Kokia nuostabi mokinio dovana Mokytojui! Kaip gali būti, kad tas, kuris atsisakė meilės ir tėvystės, kaip tik turi galią gaivinti namų židinio liepsną? Koks tai paradoksas?... Ne, tai ne paradoksas, o slėpiningas bendrumas tarp Šventimų ir Santuokos.

Iš tiesų būtų labai paviršutiniška manyti, kad kunigas susilaiko nuo šeimos kūrimo iš paniekos meilei ir šeimai. Ne iš paniekos, bet iš atsidavimo: jis yra aukojimui paženklintas avinėlis, kad Dievas palaimintų visą kaimenę.“

Kun. Henri Caffarel, 1947

2.1 KUNIGO CAFFARELIO POŽIŪRIS: TARPININKAVIMAS IR PAPILDYMAS

Visi žinome pasakojimą apie tai, kaip kunigas Caffarelis susitiko su pirmomis susituokusiomis poromis. Tai buvo ne atliktų teologinių tyrinėjimų rezultatas, o Dievo dovana Bažnyčiai: charizmos sėkla. Tėvas Caffarelis labai anksti (1947) pagilino šio susitikimo prasmę, rėmėsi kunigų slėpiniu ir misija, kažkas „tą pavasario popietę“

prasidėjo, kol Jėzus kilo į Dangų, savo apaštalams perdavė paslaptingą galią: būti jo tęsiniu žemėje, gausėti ir išlikti[8].

1954[9] ir 1955[10] metais tėvas Caffarelis pabrėžė, kad skirtumo tarp dvasininkų ir pasauliečių priežastis yra pašventinanti kunigo galia; jis sako: „Nesakykite taip: „Kristus suteikia įgaliojimą savo kunigams mus pašventinti“ (tai yra, nuvesti pas Dievą). Kristus veikia, suteikia gyvenimą, moko... per kunigus, ir bus „tau, kaip įtikėjai“ (Mt 8, 13). Ir, galbūt užbėgdamas už akių kunigų vargams, jis svarstė: „Ar prieštarausite man, kad Kristus turi ne tik dvasininkų korpusą, bet ir Šventąją Dvasią sieloms pašventinti? Tai tiesa! Tai tikra laimė, kitaip turėtume nusiminti dėl šimtų milijonų asmenų, kurių kunigų veikimas negali pasiekti tiesiogiai, išganymo“.

Tėvas Caffarelis manė, kad tas, kas pažįsta Kristų ir jo mokymą, **nė nesvarsto, ar kreiptis į įšventintą kunigą**: per kunigo veikimą ir sakramentus mus pasiekia Kristus ir perduoda mums Šventąją Dvasią.

Kunigas, kaip Jėzus, visų pirma yra „tarpininkas“: žmogus, kuris jungia Dievą ir žmones, žmones ir Dievą. Pats tėvas Caffarelis nesiliauja virpėjęs šios įspūdingos užduoties akivaizdoje ir pabaigoje kviečia poras sustiprinti meilės ir dėkingumo žvilgsnį į juos: „juos vertinti, priimti, paremti ir melstis“, šis kvietimas neabejotinai padarė įtaką Komandų veiklos stiliui.

[8] H. Caffarel, „Le foyer et le prêtre“. L'Anneau d'Or, No. 14, mars-avril 1947.

9 H. Caffarel, „Nos deux sacrements“. L'Anneau d'Or, No. 60, novembre-décembre 1954.

[10] H. Caffarel, „Introduction à la connaissance du prêtre“. L'Anneau d'Or, No.63-64 spécial „L'homme de Dieu“, mai-août 1955.

2.1.1 BŪTI KRISTAUS ŽENKLU IR ARTUMU

„Jūs prašėte savo kunigų pasigilinti į krikščioniškos santuokos paslaptį. Leiskite ir man paprašyti jūsų, kurie prašėte mūsų suprasti jūsų santuokos didybę, pamąstyti apie mūsų kunigiško pašaukimo užmojį. Supraskite teisingai: aš prašau ne atjautos, o gilaus slėpiningų mūsų sakramento galių supratimo."

Kun. H. Caffarel, 1954

Nenorime pasakyti, kad kunigas pakeičia Kristų nei kad yra arčiau Kristaus, o kad per savo sakramentą jam atstovauja.

Tad kunigai kartu su tikinčiaisiais yra Kristaus nariai; tačiau tikintiesiems ir jų atžvilgiu kunigai yra Kristaus-Galvos atstovai ir įkūnija jo buvimą. Galva nėra atskirta nuo kūno narių, bet nėra jiems tapati.

Todėl **kunigas dalyvauja komandoje kitokiu būdu**. Nepaisant gilios jo vienybės su tikinčiųjų tauta, komandai jis lieka palydėtoju. Jis priklauso komandai ir tuo pačiu metu – dėl ganytojo ir pranašo misijos – yra jos priešakyje. Šis aspektas priklauso tikėjimui (reikia transcenduoti išorę ir žmogaus ribotumą), bet tai esmingiausias dalykas, nes išreiškia komandos „sakramentiškumą". Atstovavimo Kristui misija, kurią atlieka kunigas, visiškai išpildo komandos bažnytinį pobūdį (būti „Ecclesiola" – „bažnytėle").

Mons. Dominique'as Rey[11] siūlo pamąstyti apie tris figūras, kurias įkūnyti pašauktas kunigas: **„tėvo, sutuoktinio ir brolio"**. Tėvas: kunigas užmezga naują gyvybę komandos ir jos narių sielose; sutuoktinis: kunigas komandą padaro vaisinga, kad jos nariai duotų vaisių; brolis: būti brolių „priešakyje" veikiau reiškia būti „prie brolių kojų".

[11] Mons. Dominique Rey, „Le prêtre". Tempora, 2009.

„Egzistuoja išskirtinis jautrumas, kuris panaikina visus skirtumus tarp žmonių ir, tai pasekmė, šiandien jis labiau negu bet kada išreiškia pradinę visų lygybę ir visuotinę brolybę Jėzuje. Kalbant apie kunigą, komandoje jį kaip tik ir norėtume matyti kaip brolį tarp brolių. Broliškumas, esminė krikščionio įsūnystės Kristuje duotybė, turi būti būdingas ir kunigui. Tačiau tiesa ir tai, kad kunigas yra brolis kitų brolių priešakyje, jis atstovauja Kristui. Būti brolių priešakyje reiškia ne tik atlikti specialisto vaidmenį, tarsi kunigo darbas būtų vien socialinio darbuotojo arba šeimos konsultanto. Tai reiškia būti virš brolių, vadinasi, veikiau būti prie brolių kojų. Kunigas tapatina save su Kristumi prie šeimų kojų, o tai yra kunigystei būdingas buvimas priešakyje. Ne visada paprasta prisiimti tokią atsakomybę. Kunigai privalo išgyventi savo tapatybę ištikimai, o poros privalo pirmos padėti savo kunigams tvirtai eiti kunigo tarnystę.“

Kun. José María Díaz Alejo[12], 2010

Visa tai yra suvokiama ir priimama tikėjimu, ir jokiu būdu negali virsti galia, žiniomis ar viršenybe, o tik ***buvimu***; yra išreiškiama ***tarnyste***.

- Kunigo **buvimas** yra ženklas ir prisiminimas, kad artimas Dievas domisi mūsų gyvenimu.
- **Tarnystės užduotis** iš kunigo reikalauja visame kame būti laisvam, kad galėtų visiems būti prieinamas. Todėl komandų nariai turi patarėją palikti laisvą toliau sau gyvuoti, nemėginti jo savintis.

Žinoma, net kunigui nedalyvaujant mes būsime Bažnyčia. **Kristus dalyvauja broliškoje savo mokinių bendrystėje**: „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš tarp jų“ (Mt 18, 20). Tačiau komandoje kunigų ir porų bendrystė iki galo tampa Bažnyčia, meilės ir vienybės sakramentu, priėmimo ir evangelizavimo vieta.

[12] Centro regiono (Ispanijos superregionas) patarėjas, dabar eina Toledo archidiecezijos viešųjų ryšių vadovo pavaduotojo pareigas. Citata iš „Charte SR Espagne“, nr. 253, Mars-Avril 2010.

Ilgas visų pasaulio DMK Vatikano II Susirinkimo šviesoje nueitas kelias įgalino suprasti, kad **kunigai ir pasauliečiai gali vieni kitiems padėti geriau pažinti Kristaus slėpinį**. Iš vienos pusės, kunigai padeda poroms atlikti kasdienį sudėtingą dvasių skyrimą, iš kitos – porų, kurios meldžiasi ir kur vienas kitą myli, buvimas padeda ganytojams dinamiškiau, vaisingai įsigilinus atlikti savo tarnystę.

Ganytojai privalo švęsti bendrystę per Eucharistiją ir Sutaikinimo tarnystę atpažindami visas dovanas, kurias Šventoji Dvasia skatina atsirasti bendruomenėje. Juose ji yra „apibendrinimo charizma, o ne apibendrintos charizmos[13].

[13] Mons. Francesco Lambiasi, Riminio vyskupas, Dvasininkų ir pašvęsto gyvenimo Vyskupų komisijos prezidentas (2012).

2.1.2 KUNIGŲ IR PORŲ PAPILDOMUMAS

„Bendroji tikinčiųjų kunigystė ir tarnaujamoji arba hierarchinė kunigystė skiriasi ne tiek laipsniu, kiek esme, tačiau yra viena kitai pašvęstos; ir viena, ir kita savitu būdu dalyvauja vienoje Kristaus kunigystėje. Įšventintas kunigas savo turima šventąja galia ugdo ir veda kunigiškąją tautą, atstovaudamas Kristaus asmeniui aukoja eucharistinę auką ir visos tautos vardu atnašauja ją Dievui; o tikintieji savo karališkąja kunigyste susijungia Eucharistijos aukoje ir tą kunigystę išreiškia sakramentų priėmimu, malda bei padėka, švento gyvenimo pavyzdžiu, savęs išsižadėjimu ir veiklia meile.“

Vatikano II Susirinkimas, Dogminė konstitucija apie Bažnyčią LUMEN GENTIUM (10)

Nuo pat pradžių[14] Dievo Motinos komandose dažnai kalbame apie tai, kad „kunigai ir poros vieni kitus papildo“. Ką norime pasakyti?

- Sakramentų papildomumas

- Kunigai prilyginami Kristui-galvai; santuokinės sąjungos slėpinys yra Kristaus – Bažnyčios Sužadėtinio slėpinio ženklas.
- Nuolatinio diakonato atsiradimas kai kuriuose superregionuose parodo tarnaujančią Bažnyčią esant žmonių visuomenės širdyje ir primena, kad įšventinti dvasininkai (diakonai, kunigai ir vyskupai) tarnauja šiam Bažnyčios pobūdžiui sekdami Kristų Tarną, o taip pat ir visi pakrikštytieji: skelbia Dievo žodį, išgyvena Sakramentus ir puoselėja bendrystę.[15]

[14] Žr. 5 išnašą.
[15] Vatikano II Susirinkimas: Dogminė konstitucija apie Bažnyčią LUMEN GENTIUM (11, 22).

- „Bažnyčia yra sveika tuomet, kai leidžia skambėti Dvasios kvietimams ir kiekvienam į juos atsiliepti. Tada kvietimai sukelia abipusį žadinimą: pasauliečiai žadina kunigus, o kunigų luomas žadina pakrikštytuosiuose kunigišką ir karališką orumą.“[16]

- Pašaukimų papildomumas

„Tėvas Caffarelis daugiau svarstė apie santuokos ir kunigystės pašaukimų papildomumą negu apie tų sakramentų, kurių išraiška jie yra.“[17]

„Mažojoje bažnyčioje“, tai yra komandoje, glūdi dvasiniai turtai, kurie atsiranda iš dviejų kunigystės formų: tarnaujančiosios kunigystės ir pakrikštytųjų kunigystės. Šios formos nėra tapačios: jų prigimtis skirtinga ne tik laipsniu, jos nėra tarpusavyje pakeičiamos ir viena negali virsti kita. Tačiau ir negali būti viena nuo kitos atskirtos...

„Vienintelė priežastis priklausyti kunigo tarnystei – padaryti įmanoma tikinčiųjų kunigystę: suteikti tikintiesiems galimybę visą savo asmenį ir veiklą atnašauti Dievui kaip dvasinę auką“[18].

- Padėties gyvenime papildomumas

Komandoje kunigas yra „visų žmogus“. Jis yra veidas to, kuris atiduoda save dėl meilės. Poroms jis yra ramstis džiaugsmo ir sunkumų akimirkomis, regimas Dievo atleidimo ženklas, atramos taškas ir pagalbininkas atskiriant Viešpaties kvietimus. Jis padeda poroms atlikti savo gyvenimo eucharistiją sujungdamas juos su Kristaus auka Tėvui.

Davęs celibato įžadus jis taip pat primena, kad, iš esmės, mūsų širdis skirta Dievui – vieninteliam, galinčiam patenkinti pačius giliausius troškimus.[19]

[16] Mons. Jean Pierre Batut, Blua vyskupas: žurnalas „Sub signo Martini“, Nr. 51, 2016 liepa, p. 13.
[17] Kun. Paul-Dominique Marcovits. Prisikėlimo Dievo Motinos brolijos ir kun. Caffarelio draugų asociacijos tarptautinis dvasinis patarėjas. Buvo kun. Caffarelio beatifikacijos bylos diecezinis postulatorius.
[18] Kardinolas Danneels, Brochure de Pâques, 1990.
[19] Žr. Popiežius Pranciškus, apaštališkasis paraginimas AMORIS LAETITIA (161).

Yra Dievo veidas, kurį sutuoktiniai atspindi savo gyvenime[20]: konkrečios ir kiekvienai būtybei būdingos meilės, švelnumo, kuris kasdien kantriai ir ištikimai suteikia naują galimybę, kitam yra artimas, tačiau leidžia būti savimi, jis yra vaisingumo veidas.

- **Bažnytinis papildomumas**

Papildomumo sąvoka galioja ir dar vienoje srityje: tarp vietinės Bažnyčios ir komandos. Komanda, kaip Bažnyčios ląstelė, palaiko su ja ryšius, tarp jų turi vykti papildantys mainai: komanda yra pašaukta, ji pati šaukia ir praturtina vietinę Bažnyčią. Santuokos ir Kunigystės sąjunga atstovauja Bažnyčiai ir laikosi mūsų Judėjimo „principų dinamiškumo“; kaip tik todėl ji turi tarnauti ne vien jai priklausančių gerovei, bet visos Bažnyčios, iš kurios pati ir kyla.

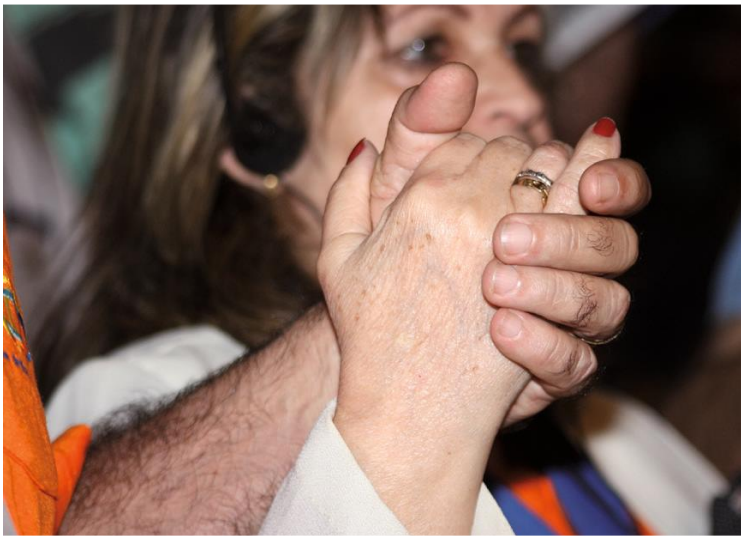

[20] Žr. Popiežius Pranciškus, apaštališkasis paraginimas AMORIS LAETITIA (161, 162).

2.2 KUNIGO MISIJA DIEVO MOTINOS KOMANDOJE

„Mano kaip parapijos klebono pareigos susideda iš trijų pagrindinių užduočių: skelbti Evangeliją, švęsti Dievo kultą ir vesti parapijos bendruomenę. Mano komandoje trečias dėmuo (kunigas kaip ganytojas) tarsi lieka skliausteliuose. Tai sąlygoja kitokį bendravimą su poromis – jame yra savotiško artimumo, ir būna akimirkų (dalinimasis ir pateikimas visiems), kai aš pasisakau lygiai taip pat kaip kiti komandos nariai.

Mano kaip dvasinio patarėjo vaidmuo sutelktas ne tame, ką galiu padaryti ar pasakyti, bet mano kaip kunigo dalyvavime.“

Kun. Olivier de Germay[21], 2004

Komandose dažnai kalbame apie patarėjo „funkciją“ tarsi tai būtų darbas, ir darydami išvadas galime manyti, kad jis yra kvalifikuotas tarnautojas. Tačiau patarėjas, nors ir buvo komandos išrinktas, nėra komandos kūrinys ir neturi su ja sutarties. **Kadangi patarėjas yra kunigas ten, kur buvoja, jis gali būti laikomas tik Dievo pasiuntiniu** ir dirba Dievo, o ne savo darbą.

Tad pagrindinė patarėjo misija yra „būti Kristaus ženklu ir artumu“, tačiau tai nereiškia, kad vien jo buvimo pakanka atlikti misijai, kuriai ir buvo siųstas į komandą. **Kunigo teikiamas dvasinis komandos palydėjimas** kelyje į jos narių šventumą skleidžiasi trimis kryptimis: tarnauti santuokinei meilei, tarnauti magisteriumui ir tarnauti bendrystei.

[21] Prancūzijos-Liuksemburgo-Šveicarijos superregiono Aukštutinės Garonos patarėjas. Dabar mons. Olivier de Germay yra Ajačo diecezijos vyskupas.

2.2.1 TARNAUTI SANTUOKINEI MEILEI

Komandų Chartija paprastai ir aiškiai skelbia: „[Dvasinis patarėjas] ne tik nurodo principus, bet ir padeda šeimoms suvokti, kaip juos pritaikyti gyvenime“.

> „Svarbiausia, stengiuosi padėti šeimoms priimti santuokos sakramento teikiamą malonę kasdieniame gyvenime. Iš tiesų nepakanka būti viską perskaičius apie bendravimą poroje nei kitus panašius klausimus – reikia priimti malonę To, kuris skelbia ir išpildo gerąją santuokos naujieną!“
>
> Kun. Olivier de Germay[22], 2004

Patarėjas, pasitelkęs išklausymą, patirtį, patarimus, atskleidžia Šventosios Dvasios malones, įgalinančias porą priimti teisingus sprendimus pagal ypatingą jos pašaukimą ir „Gyvenimo gaires“. **Taigi kunigas padeda porai pilnatviškai išgyventi žmogišką ir sakramentinę krikšto ir santuokos prasmę: savo gyvenimą paversti Eucharistija.**

Patarėjas padeda poroms likti dinamiškai ištikimoms charizmai. Tai yra, nuo to, kokios yra, padeda stiebtis link to, kokios turėtų būti. Tai nelengva, ypač kai komandoje susikuria tokie santykiai, kur viskas priimama ir tuo dalijamasi. Sunku, bet reikia pasakyti neatsiliepiančiam asmeniui ar komandai, kad toks veikimo būdas netinka, reikėtų priimti vienokį ar kitokį iššūkį... Tai ir yra kunigo buvimas akis į akį su komanda.

[22] Žr. 21 išnašą.

Žodis „padėti“ gali turėti daug sinonimų: *gaivinti* (suteikti gyvybę), *orientuoti* (suteikti kryptį), *apšviesti* (suteikti tiesos), *siūlyti, išjudinti, pataisyti*... Šie veiksmai gali būti prieinami bet kuriam komandos/bendruomenės nariui, bet kai juos atlieka kunigas, būna prasmingesni ir vaisingesni.

Taigi kunigas patarėjas – kai yra nuolatinis komandos narys – ir porai, ir komandai yra transformacijos skatintojas. Metams bėgant maldų, minčių, charizmų mainai pamažu persmelkia komandą ir suteikia jai aiškų stilių, kaip ji išgyvena tikėjimą.

Trumpai tariant: „***patarėjas daro įtaką komandos gyvenimui***“[23].

2.2.2 TARNAUTI MAGISTERIUMUI

„Mano kaip patarėjo vaidmuo taip pat yra skatinti gilesnį tikėjimo pažinimą. Kai nagrinėjame kokią nors temą, tenka paaiškinti kai kurias Šventojo Rašto vietas arba Bažnyčios tekstus, stengiuosi suvokti ir konkrečius jų taikymo būdus. Tokiu metu ne visada lengva rasti pusiausvyrą tarp norinčių klausyti ir norinčių kalbėti!“

Kun. Olivier de Germay[24], 2004

Kunigas patarėjas per savo tarnystę turi ir ypatingą jam skirtą užduotį:

- **skelbti Dievo žodį**. Patarėjas remdamasis Naujuoju Testamentu apšviečia porą ir komandą. Bendruomenė sukuriama per tikėjimą, o tikėjimas – per Žodžio skelbimą ir klausymą.
- **skelbti Bažnyčios magisteriumo žodį**. Dėl doktrinos išmanymo patarėjas yra autoritetas, į kurį reikia kreiptis iškilus teologiniams klausimams.

[23] Mons. Ginés García, Guadiks-Bazos diecezijos vyskupas: „Los ENS son una gracia para el sacerdote“. Carta#253 SR España (pp. 24-26), mars-avril 2010.
[24] Žr. 21 išnašą.

- **skelbti pranašišką žodį komandai**. Būdamas komandos viduje ir išorėje patarėjas gali geriau interpretuoti situacijas, pasakyti padrąsinimo žodį, įspėti ar atskleisti ką negero, jei būtina. Jis padeda poroms geriau suprasti Chartiją ir jos laikytis. Taip pat padeda geriau suprasti studijuojamą temą, kad jos galėtų perkelti ją į kasdienį gyvenimą.

Patarėjas neturi išskirtinės teisės į Žodį. Šventoji Dvasia gali prabilti kieno tik nori balsu. Todėl kiekvieno žodis turi būti išklausytas, įvertintas ir pripažintas taip tarsi būtų šventas. Tačiau kunigo, kuris komandoje atstovauja Kristui-Galvai ir Žodžiui, kuris yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas, kalba įgauna ypatingą svarbą.

„Turėdamas ilgesnę negu trisdešimties metų darbo komandose patirtį privalau prisipažinti, kad tas trumpas pamokslas, kuris būna po Biblijos skaitinio kaip paaiškinimas ir įvadas į bendrą maldą, man yra viena iš įsimintiniausių akimirkų, itin mėgstama tarp daugybės tarnysčių Dievo Žodžiui. Visada rūpestingai jam ruošiuosi, nes manau, kad tai didžiausias mano indėlis apmąstant nagrinėjamą temą ir į patį komandos gyvenimą. (...) Patarėjas privalo ne tik sudaryti sąlygas maldai, bet ir sudabartinti Dievo Žodį, tai yra, padaryti jį suprantamą ir paliečiantį.“

Kun. Miguel Payá[25], 2010

2.2.3 TARNAUTI BENDRYSTEI

„Bažnytinė komunija, kalbant dar tiksliau, yra organiška komunija, analogiška gyvo ir veiklaus kūno komunijai. Mat ji pasižymi įvairiopų pašaukimų ir luomų, slėpinių, charizmų ir užduočių sugyvenimu; visa tai, nors ir skirtinga, viena kita papildo. Dėl tos

[25] Ispanijos superregiono, Levanto regiono komandų patarėjas. Superregiono patarėjas 1997-2015. Dabar jis yra Valensijos katedros kanauninkas pamokslininkas.

įvairovės ir papildomumo kiekvienas tikintis pasaulietis turi santykį su visu kūnu ir pats įdeda į jį savo indėlį.“

Šventasis Jonas Paulius II, *Christifideles laici* 20

Skirtybių sąjunga yra Šventosios Dvasios bendruomenei dalijamų dovanų vaisius, o „tarp šitų dovanų pirma vieta tenka apaštalų malonei“[26].

Tad kunigas yra dvasininkas, tarnaujantis vienybės skatinimui ir palaikymui:

- arba mažos bendruomenės viduje;
- arba tarp mažos bendruomenės ir visos bendruomenės.

Esminis dvasinio patarėjo misijos aspektas – padėti komandai susiburti (ir, jeigu reikia, atsikurti) kaip bendrijai pagal Bažnyčios atvaizdą. Komandai nuolat kylantis iššūkis – skirtingų asmenybių, mentalitetų, pasirinkimų bendrystė; visų skilimo keliamų problemų įveikimas.

Komandoje yra nuolatinė įtampa tarp atvirumo ir uždarumo Bažnyčiai ir visko, kas su tuo susiję: dėl formacijos, pasiekiamumo, dalyvavimo, apaštalinio įsipareigojimo; todėl **dvasinis patarėjas palaiko komandą atvirą visoms būtinybėms ir Bažnyčios dinamiškumui**. Patarėjai – dėl kunigystės ir įsipareigojimo vietinei Bažnyčiai – sudaro sąlygas būtinam įsiliejimui į diecezijos pastoraciją.

[26] Šv. Jonas Paulius II, apaštališkasis paraginimas CHRISTOFIDELES LAICI (20).

„Kunigas taip pat parodo, kad komanda nėra savaime susikūręs klubas; ji yra Bažnyčios dalis ir save tokia laiko. (...)

Taip pat stengiuosi padėti komandai atsiverti bažnytiniam judėjimo pobūdžiui. Komandų vadovai tai daro savo būdu. O aš pabrėžiu, kokiu žvilgsniu esame kviečiami žvelgti į Bažnyčią: tikėjimo žvilgsniu, pranokstančiu žmogaus ribas. Beje, dažnai tai proga jį sugretinti su žvilgsniu, kuriuo komandos nariai žvelgia į savo sutuoktinį, vaikus, kitus žmones.“

Kun. Olivier de Germay[27], 2004

Kunigas ir suteikia komandai „bažnytiškumo“ garantiją. Jis gavo kunigystės šventimus iš Vyskupo, užtikrina ryšį su apaštališka Bažnyčios tarnyba ir hierarchija. Priklausyti Bažnyčiai – vadinasi, priklausyti vietinei arba diecezijos bažnyčiai. Todėl, kadangi kunigų trūksta, galime klausti savęs: „kaip mes užtikriname komandos ryšį su hierarchija, su Bažnyčia?“ Tai pagrindinis klausimas, kurį turime nagrinėti ir spręsti.

3.

DVASINIO „PALYDĖJIMO MENAS“[28] DIEVO MOTINOS KOMANDOSE

Iki šiol svarstėme apie dvasinio patarėjo buvimo ir misijos Dievo Motinos komandose reikšmę. Kun. Miguelis Payá[29] apibendrina: „Iš esmės, patarėjas komandoje yra kunigas ir palydėtojas. Antrąjį galima pakeisti kitu, pirmojo – ne“.

Taigi, Judėjimui derėtų pradėti mąstyti, *kaip* vyksta „dvasinis palydėjimas“ dėl dviejų pagrindinių priežasčių. Pirmoji: atsižvelgiant į tai, kad daugelyje šalių kunigų mažėja,

[27] Žr. 21 išnašą.
[28] Žr. Popiežius Pranciškus, apaštališkasis paraginimas EVANGELII GAUDIUM (169-173).
[29] Žr. 25 išnašą.

dvasinio palydėjimo teks imtis vis didesniam skaičiui palydėtojų ne kunigų. Tiesa, kad komandos nariai toliau žengtų meilės ir šventėjimo keliu, kokybiškas dvasinis palydėjimas darosi tiesiog būtinas – nesvarbu, ar jį teiks kunigas, ar ne.

Popiežius Pranciškus pasakė: „kad pasaulyje sklistų artimo Kristaus buvimo malonus kvapas ir jo žvilgsnis, Bažnyčia turėtų savo narius – kunigus, vienuolius ir pasauliečius – supažindinti su šiuo „lydėjimo menu“, kad visi nuolatos mokytųsi priešais šventąją kito žemę nusiauti sandalus (Iš, 3, 5). (...) Labiau nei kada nors anksčiau mums reikia vyrų ir moterų, kurie, remdamiesi sava lydėjimo patirtimi, žinotų, kaip elgtis, išsiskirtų protingumu, supratingumu, mokėjimu laukti, nuolankumu Dvasiai, kad visas mums patikėtas avis galėtų apsaugoti nuo vilkų, tykančių išsklaidyti kaimenę“[30].

Psalmininkas mums padeda suprasti porų grupės lydėjimo meną tokiais žodžiais: „O, kad išgirstumėte šiandien, ką jis sako! Nebūkite kietaširdžiai, kaip prie Meribos (...)“[31].

Šiandien

Čia nujaučiame, kad **palydėjimui skirta ir budėjimo misija**: būti atidžiam gyvybinei sąsajai tarp amžinos Dievo šiandienos ir šiandienos, kurią mes turime nugyventi. Svarbu geranoriškai priminti, kad Dievo karalystė yra mūsų gyvenime. Tokiu būdu palydėjimas, teikiamas švelniai ir atidžiai, atlieka šiek tiek pranašišką vaidmenį. Išdrįsti tarti laisvą žodį, kad pasisakymų centre vėl vyrautų įtampa tarp Dievo šiandienos ir kasdienės žmonių šiandienos.

Išgirstumėte [pranc. – klausysite]

[30] Popiežius Pranciškus, apaštališkasis paraginimas EVAANGELII GAUDIUM (169 ir 171).
[31] Ps 95, 7-8.

Čia žvelgiame į Mariją kaip į tobulą klausymo pavyzdį.

Klausyti ne tas pats kas girdėti. Klausymui, svarbiausia, reikia nutildyti savo vertinimus ar jausmus, kad paliktume vietos kito raiškai. Geras palydėtojas nepiktnaudžiauja suteiktu žodžiu, nenutraukia jo nei laiku, nei ne laiku, neatlieka skuboto ir dažnai nenuovokaus vertinimo.

Dievo Motinos komandą lydinčiam žmogui klausyti – **imti klausytis Viešpaties maldoje**, maitinant ją tuo, ką išgyvena komandos nariai: jų džiaugsmais, sunkumais, nelaimėmis... Pastebėti, kaip tie įvykiai gali būti susieti su viena ar kita Šventojo Rašto ištrauka. Tuo būdu palydėtojas, susitikęs su komanda, galės klausyti aktyviai.

Šiomis aplinkybėmis **komandą lydinčiojo asmens išklausymas nepakeičia susirinkimą vedančios poros išklausymo,** bet jį papildo. Tai gilus išklausymas to, ką sako komandos nariai. Jei tai lieka nesuprasta arba menkai suprasta, reikia prašyti patikslinti. Pasakymas kitais žodžiais dažnai gali padėti išsklaidyti nesusipratimus ar netikslumus – susiskaldymo arba „ginčų“ priežastis. Klausyti – sudaryti sąlygas tokiam dialogui, kur kiekvienas gali pasisakyti savaip, neskubėdamas; padėti išryškėti tam, kuo sudėtinga pasidalinti su kitais. **Kokybiškas palydėjimas skatina pasitikėjimą**, kuris pamažu leidžia visiems vienam kitą gerbti ir, atėjus palankiai dienai, išreikšti ką nors intymesnio. Klausyti – neapsigauti dėl tariamo aiškumo, bet kiekvienam palikti jo „slaptą sodą“, kuris galbūt galės pamažu atsiskleisti.

Komandos palydėjimas truputį sudėtingesnis todėl, kad nėra individualizuotas. Palydėtojas **privalo būti dėmesingas kiekvienam komandos nariui, tuo pačiu metu būti atidus bendrystei**, dialogui, paisyti pagarbos ir komandos narių tarpusavio pasitikėjimo. Akivaizdu, kad taip suvokiamas klausymas, nepamainomas ir pagrindinis palydėtojo

instrumentas, remiasi bendra susirinkusiųjų malda (prieš tai palydėtojui pasimeldus asmeniškai). Ataskaitinio susirinkimo metu iš naujo skaitomos visų metų komandos maldos bus vienas iš svarbiausių dvasinio palydėjimo indėlių į komandos gyvenimą – dvasių atskyrimo požiūriu.

Ką jis sako [pranc. – Žodį]

Dievas kalba ir veikia šiame pasaulyje. Tame ir glūdi krikščioniško tikėjimo galia: šio pasaulio ir jo neaiškumo apsuptyje atskirti vietas, laiką ir asmenis, kurie daro mane vis laisvesnį Kristuje, kad galėčiau sušukti kartu su Šventuoju Pauliumi: „Aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (Gal 2, 20). Palydėtojui teks ir užduotis **padėti patikrinti, kaip Dievas veikia komandoje ir jos nariuose, per tris prizmes**: Šventąjį Raštą, sakramentus ir įvykius.

- Patikrinti, kaip **Šventojo Rašto** ištraukos įsikūnijo konkrečiame komandos narių gyvenime. Padėti jiems tai apibūdinti. Palydėjimas gali atlikti lemiamą vaidmenį Šventojo Rašto įsisavinimo ir net įkūnijimo kelyje.
- Patikrinti, kaip **Eucharistijos ir Atgailos sakramentai** padeda tiesti kelią. Palydėtojas gali prižiūrėti, kad kiekvienos poros sakramentinis gyvenimas padėtų maitinti santuokos sakramento malonę. Stebėti, kaip sutuoktinis ir sutuoktinė – Kristaus ir Bažnyčios sąjungos ženklai – gali dar labiau sutvirtinti savo sąjungą dažnai praktikuodami „kelio“ sakramentus.
  Palydėjimas, skatinantis „Sutuoktinių maldą“(„Prière Conjugale“) ir „Pareigą prisėsti“ („Devoir de S‘Asseoir“), lydės poras į susitaikinimo ir eucharistijos malones ir tokiu būdu jas apšvies.
- Peržvelgti, kaip pasaulio **įvykiai** gali būti dvasinės pažangos, net daugiau ar mažiau radikalaus atsivertimo kuriuo nors poros gyvenimo klausimu, ženklai. Galbūt komanda per daug susitelkusi į asmenines, šeimos problemas? Kaip būti solidariems su pasaulio įvykiais? Palydėtojas taip pat gali padėti visa tai suvokti.

Tai trys „kertinės vietos“, kur svarbu visada buvoti santūriai ir išmintingai, teikti tokį palydėjimą, kuris atlieka ir pranašo, ir liudininko, ir tarno vaidmenis. Graži užduotis, kuri švelniai ir tvirtai, įsiklausant į Trejybę, prašo malonės būti kiekvieno nario „tapimo Kristumi“ (pranc. *christification*) sergėtoju, budėtoju ir skatintoju.

4.

KUNIGŲ STYGIUS: NAUJAS DVASIOS KVIETIMAS BAŽNYČIAI IR DIEVO MOTINOS KOMANDOMS?

Komandų gausėja, kunigų skaičius nuolat mažėja, tad – ypač kai kuriose šalyse – darosi vis sunkiau komandoje turėti palydintį kunigą. Taigi, jei **norime nenutraukti naujų komandų formavimo ir jau esančių darnaus ėjimo pirmyn**, esame priversti ieškoti išeities iš šios padėties.

Būtina į šią situaciją pažvelgti visiems kartu, kad išsaugotume vienybę ir Judėjimo tapatybės ženklus, taip pat kad nepastūmėtume komandų ieškoti pavojingų išeičių pamirštant principus, arba tam, kad sužinotume, kai iš tiesų atsiras koks nors tikras ir skubus poreikis.

4.1 KUN. CAFFARELIO POŽIŪRIS IR GAIRĖS

1961 m. kun. Caffarelis jau pastebėjo problemą[32]: „Trims mažo Prancūzijos kaimelio komandoms tenka dalintis vienintelį apylinkėse likusį kunigą; Brazilijoje yra daug šeimų, kurios negali sudaryti komandų, nes dar nerado kunigo...“. Tėvas Caffarelis, kaip įpratęs, sako tiesiai: „Klausimas iškeltas ir neįmanoma jo išvengti: ar mėnesinis komandos susirinkimas gali vykti nedalyvaujant kunigui?“. Jis pripažįsta, kad 1947 m. Chartijoje šios

[32] Henri Caffarel, „Pénurie“. Lettre mensuelle des END, 1961-5 XIV/8.

situacijos neminimos, tačiau nereikia apsirikti – sunkumai kyla vis dažniau: „Arba nebebus daugiau komandų, arba ne visuose komandų susirinkimuose dalyvaus kunigas, arba kunigas nedalyvaus iš viso“. Pasirinkimas jam yra aiškus, jį išreiškia klausdamas savęs: „Ar kunigų stygius stabdys Judėjimo plėtrą?“ Suprantama, ne; problema yra, o Judėjimas ją išspręs, kaip darydavo visada: **kiekvieną atvejį peržvelgs atskirai, su vadovaujančiais asmenimis, atidžiai įsigilindamas į patirtį**.

„Ar kunigų stygius stabdys Judėjimo plėtrą?

(...) Problema iškilo: reikia spręsti kiekvieną konkretų atvejį pasitelkus Judėjimo vadovus. Kaip esame įpratę, prieš siūlydami išeitį labai atidžiai gilinsimės į pirminę patirtį. Štai viena sena komanda tikriausiai atsisakys reguliaraus savo kapeliono atvykimo, kad jis galėtų lankyti besikuriančią komandą; kitur kunigas dalyvaus tik viename iš dviejų ar trijų susirinkimų.

Norėčiau, kad visoms komandoms tai būtų proga pasvarstyti, ar teisingai suvokia savo kapeliono dalyvavimo vertę, ar moka maksimaliai pasinaudoti kunigiška jo pagalba, ar sergstisi, kad jo nesisavintų.

(...) Komandoms, kurios privalės priimti šiuos suvaržymus, norėčiau pasakyti: neapsiribokite vien susitaikymu su padėtimi, stenkitės nuspėti Dievo ketinimus. Pascalis rašė: „Jei Dievas savo rankomis mums duotų mokytojus, o! Kaip geranoriškai reikėtų jiems paklusti! O būtinybė ir įvykiai neabejotinai Jo duoti.“ Tad stenkitės suprasti, ką Apvaizda nori pasakyti jums tekusiu daliniu kunigo stygiumi.

Šiose komandose atsakingoji pora, tiesa, jaus didesnę atsakomybės naštą, komandos nariai privalės imtis daugiau atsakomybės, puoselėti dar tobulesnę krikščionišką brolių meilę, – tačiau argi tai neatneš naudos? Poros tikriausiai geriau suvoks savo neišmanymą ir bus priverstos gerokai patikslinti klausimus, kad galėtų juos užduoti kunigui per kitą jo apsilankymą – ir tai bus nauda. Tad dalykas, iš pirmo žvilgsnio atrodęs kaip gryniausias nuostolis, pasirodys esąs dvasinės naudos šaltinis; kad išmėginimas būtų naudingas,

poros turės neimti mažiau vertinti nei kunigo dalyvavimo, nepasiduoti pasipūtėliškam pasitenkinimui, o priimti kunigą tikėjimo, sumanumo, nuolankumo, dosnumo dvasioje.“

Kun. Henri Caffarel, 1961

Tėvas Caffarelis neieško neįmanomo kunigo „pakaitalo“. Jo akimis, kelias yra dosnumas per brandą: sugebėti dalintis ir dėti pastangas. Jis mano, kad jei komandos teisingai įvertins kunigo svarbą, bus geriau pasirengusios nesisavinti šio svarbiausio lobio. Jis apeliuoja į komandų, kurios patiria stygių, brandumą: gebėti prisiimti ir suprasti savo reikšmę, noriau imtis atsakomybės, geriau mokytis... Šiandien tai vadiname „stygiaus pedagogika“ („pédagogie de l‘absence“).

.....

Laikydamiesi kun. Caffarelio paskatinimo kartu rasti šeimoms ir Bažnyčiai geriausią išeitį bet kuriuo metu ir visomis aplinkybėmis, **dabartiniai Judėjimo atsakingieji asmenys, remdamiesi sukaupta patirtimi[33], tarptautiniu lygmeniu nustato tokią prioritetų tvarką** Dievo Motinos komandų dvasiniam palydėjimui puoselėti[34]:

1. **Stengtis** visuomet užtikrinti pilnutinę kunigo patarėjo pagalbą kiekvienos komandos gyvenime.
2. **Į komandą integruoti** dvasinį palydėtoją, visuomet užtikrinti komandos ryšį su kunigu arba...
3. **Palengvinti** dalinį kunigo dalyvavimą komandos gyvenime.

Šios gairės turi būti įgyvendintos Sektoriaus lygmenyje. Jo atsakingieji asmenys žinos, kad kitų išeičių imtis bus galima tik išnagrinėjus galimybę pritaikyti pirmąją išeitį.

[33] Čia galime paminėti du atvejus: Brazilijos SR (pagal statistinius duomenis, 2015 m. ten buvo 420 dvasinių palydėtojų) 2013 m. liepą Tarptautinei vadovaujančiai komandai įteikė ataskaitą pavadintą „Laikinas dvasinis palydėtojas“, jos išvados buvo pristatytos Tarptautinei kolegijai Romoje 2015 m.; Prancūzijos-Liuksemburgo-Šveicarijos SR 2015 m. sukūrė šios temos apmąstymų komandą, jos pastabos išsiųstos Tarptautinei vadovaujančiai komandai.
[34] Šį dokumentą TVK patvirtino (vokiškai kalbančių regionų) susirinkimo Miunchene metu 2017 m. kovą.

Sektorius taip pat yra bendruomenė, tad šiame lygmenyje pasitelkus ryšį ir tarpusavio pagalbą, sektoriaus atsakingieji asmenys privalo rasti sprendimus, tinkamus kiekvienu atskiru atveju komandoms, neturinčioms kunigo patarėjo.

4.2 STENGTIS VISUOMET UŽTIKRINTI PILNUTINĘ KUNIGO PATARĖJO PAGALBĄ KIEKVIENOS KOMANDOS GYVENIME

Pagal Judėjimo idealą, kiekviena komanda tikisi kunigo – kaip dvasinio patarėjo – dalyvavimo. Tai nėra pasirinktinis dalykas. Dievo Motinos komandoje, bendruomenėje, kuri yra Bažnyčios atspindys, **ryšys su kunigu nepakeičiamas ryšiu su kitu asmeniu: jam alternatyvos nėra**. Reikia atsižvelgti į galimą jo nebuvimą (tai implikuoja mistiką ir pedagogiką), tačiau pakeisti jo kuo kitu negalima.

Komanda niekada neturi atsisakyti priimti kunigą. Judėjimo struktūros ir pajėgos visada turi palaikyti porų troškimą bendrauti su kunigais, kad drauge kurtų bendruomenes, kurios būtų Bažnyčios ženklas ir vaisingas įrankis.

Pasikliauti kunigu kaip patarėju itin svarbu naujoms komandoms, kurios privalo nuo pačios pradžios suprasti ir gerai pajusti Judėjimo charizmą ir mistiką. Atsakingosios sektoriaus poros visuomet turi būti labai atidžios šiai būtinybei.

Stengtis visada į kiekvieną komandą įtraukti patarėją – tai didelės pastangos, joms reikalinga atlikti paruošiamąjį darbą (*sensibilisation*) su poromis ir kunigais.

4.2.1 PARENGTI IR MOTYVUOTI PORAS

Tėvas Caffarelis norėjo, kad poros paklausytų Jono Krikštytojo patarimo žydams: „O tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate“ (Jn 1, 26); tuomet jos pasistengtų geriau pažinti kunigystę – kaip ir kunigai stengėsi suvokti santuokos sakramento didybę.

Ši motyvacija **pradėtų mokyti poras suvokti gilią kunigo prasmę**, nuo kurios kartais nuplėšiame paslaptį – gal todėl, kad esame labai arti jo. Geriau juos pažindami labiau stengtumėmės pritraukti palydėtojų ir, jei būtina, jais dalintis.

„Kai civilizacija tampa vis labiau techninė ir materialistinė, kai ima smaugti pagunda nusivilti žmogumi, tada sielos gilumoje suvirpa nenumaldomas poreikis kažko kito – šventumo, paslapties. „Leiskit kalbėti žmogui, kuris gatvėje jus paprašo ugnies: po dešimties minučių jis jūsų prašys Dievo“, – konstatuoja Duhamelis.

Negalėčiau garantuoti, kad „geri katalikai“ jaučia jam tokį patį susidomėjimą. Ir čia kyla problema. Gal taip yra todėl, kad mato jį per arti? (...) Jiems kunigas yra likęs be paslapties. Jie vertina jį pagal nuostatas, pagal kurias vertina kitus. Žinoma, palaiko su juo gerus santykius – tiesa, juose yra ir lašas gynybinio santūrumo – jie mielai išreiškia susižavėjimą kai kuriais kunigais, bet nesu tikras, kad vertina ir gerbia kunigą.

Ar turi atsitikti tai, kas blogiausia, kad jiems paaiškėtų? Ar tada prancūzai katalikai, kaip Grahamo Greene‘o katalikai meksikiečiai, pamaldžiai bučiuotų pašventintą vargano kunigo alkoholiko – vienintelio likusio – ranką?

Gal kunigo tikrojo būdo nepažinimas ir paaiškina, kodėl mūsų katalikiškose šeimose taip stinga pašaukimų į kunigystę?“

Kun. Henri Caffarel, 1955

Galima konstatuoti, kad kiekviename Judėjimo lygyje – komandoje, sektoriuje, regione, provincijoje ar superregione – nuolat ir palaipsniui turi vykti šeimų parengimas ir motyvavimas kunigo asmeniui suvokti:

- **malda už pašaukimus** ir konkretus vaikų bei anūkų rengimas, kad paskatintume juos pamąstyti apie Viešpaties kvietimą;
- **misija tarp jaunų žmonių:** pavyzdžiui, Dievo Motinos komandų jaunimo palydėjime, be *išankstinio* ruošimo santuokai, dėmesio turi būti skirta ir pašaukimų atpažinimui;
- **su kunigyste susijusių modulių įterpimas į Ugdymo plano sesijas,** ypač per naujų komandų susitikimus ir sektoriaus atsakingų asmenų ugdymo dienas,

o kaip tik jų vaidmuo palaikant kiekvienos komandos ryšį su dvasiniu patarėju kunigu yra esminis;

- **efektyvus organizavimas ir geras ryšys:** svarbu, kad kiekvienam lygiui pritaikytu būdu atsakingieji asmenys praneštų naujausią su Judėjimui priklausančiais ar anksčiau priklausiusiais dvasiniais patarėjais susijusią informaciją, palaikytų su jais ryšį, žinotų jų gyvenimo apskritai ir pastoracinio gyvenimo situaciją... Taip galima nuolatos ir tinkamai raginti palaikyti su Judėjimu ryšius.

4.2.2 PARENGTI IR MOTYVUOTI KUNIGUS

Pradedame nuo **santykių su Hierarchija**. Atsakingieji komandų asmenys privalo pateikti savo vyskupams autentiškos ir tvirtos komunijos liudijimą, kad būtų patvirtintas mūsų Judėjimo kaip Bažnyčios dalies teisėtumas ir tuo pačiu metu patvirtintas „nuolatinis pasirengimas tarpusavyje bendradarbiauti“[35]. Dažnai ir artimai bendraudami jie stengsis, kad vyskupai kaip įmanoma geriau pažintų savo diecezijos komandas ir jų atliekamą

[35] Šventasis Jonas Paulius II, apaštališkasis paraginimas CHRISTIFIDELES LAICI (30) (www.lcn.lt).

vaidmenį, vertintų Judėjimo, palaikančio susituokusias poras ir kunigus, charizmą, kuri ugdo juos ir skatina atlikti Bažnyčios misiją.

Asmeniškai bendraudamos su kunigais, poros, kurios liudija darnų ir pasišventusį gyvenimą, suteikia jiems progą pamatyti, koks nuostabus evangelizavimo potencialas slypi mažoje bendruomenėje:

- per **svetingumą** (tai vienas iš Judėjimo tapatybės ženklų), kuris tarnauja draugystei su kunigu ir net jo pastoracijai. Dar kartą paklausykime kunigo Caffarelio: „Šeima, praktikuodama svetingumą, prisideda prie mistinio Kristaus Kūno gyvenimo ir augimo. Tai kertinis apaštalinės šeimos misijos dalykas – ypatingas, nepakeičiamas. (...) Šalia kunigo tarnystės, žodžio tarnystės, gerų darbų tarnystės... Bažnyčioje yra „svetingumo tarnystė“. O kas gi ją vykdytų, jeigu ne krikščionių šeima? (...) Daugeliui amžininkų, kuriems nė nedingtelėtų mintis artintis prie parapijos bendruomenės, dvasininkų ar sakramentų, krikščionių šeima yra poilsio vieta kelyje į didžiąją Bažnyčią. Bažnyčios ‚sakramentas'“.[36]
  Naujoji Evangelizacija – tai ėjimas į gatvę, taip pat ir priėmimas žmogaus, kuris ateina grupės spinduliuojamo broliškumo traukiamas.[37]
- **parodant, kuo kunigą gali praturtinti priklausymas komandai**. Informaciniuose susirinkimuose, skirtuose būsimiems dvasiniams patarėjams kunigams[38], negalima praleisti šio svarbaus motyvavimo šaltinio, atsirandančio iš patirties ir tūkstančių kunigų visame pasaulyje liudijimų.

„Pirmas mano įspūdis – kad tai rimtas judėjimas su aiškiais tikslais, apibrėžta metodologija, nuosekliais teiginiais. Kiekvienas komandos susibūrimas man tarsi deguonies gūsis dvasiai įvairiausiais santykių požiūriais. Komandą matau kaip besimokančią bendruomenę. Joje išmokstama daug dalykų: klausytis, krikščioniškai

[36] Kun. Henri Caffarel, „Frappez et l'on vous ouvrira“. L'Anneau d'Or, Nr. 111-112, spécial „Le mariage, ce grand sacrement“, Mai-Août 1963.
[37] Mons. Dominique Rey, Congreso sobre la Nueva Evangelización (Diócesis de Solsona y Vic, 2012).
[38] Žr. skyrių „Information pour les prêtres Conseillers spirituels“, Le Plan de Formation Spécifique des Équipes Notre-Dame (ERI, 2011).

atpažinti dvasias, nuoširdžiai kalbėtis sudėtingais gyvenimo klausimais, atskleisti bendruomenei tai, kuo ji gali pagelbėti.

Man labai patinka komandose susipažinti su žmonėmis, norinčiais vis labiau augti tikėjime, susitikti Kristų, priklausyti Katalikų Bažnyčiai. Didelis šeimų rodomas draugiškumas mane šiek tiek baugina, ypač kai apibendrinama, kuo kunigas gali būti svarbus bendruomenės gyvenime, – bijau nuvilti. Tačiau tuo pačiu metu ši nuomonė labiausiai stimuliuoja išgyventi šios tarnystės pilnatvę. Kaip sako Šventasis Paulius, nešame ją moliniuose induose.

Jaučiuosi esąs darniame religiniame ir dvasiniame judėjime, nuosaikiame, be kraštutinumų nei dusinančio kovingumo. Kai pagalvoju apie DMK, užplūsta džiaugsmas, noras susitikti su kitais, bet tvirtai stovėti kojomis ant žemės, nes dvasininkijoje kartais patiriame labai pakylėtų dalykų. Komandose radau tai, kas man labai tinka vien kunigystės, ne organizacijos ar ekonomikos srityje. Nuostabi atmosfera būti kunigu ir atlikti savo tarnystę nesirūpinant daugiau jokiais kitais dalykais.“

Kun. Rafael De Brigard[39], 2008

Puoselėti misionierišką komandų pobūdį padedant kunigams iki galo atlikti jų misiją – tai gali būti lemiamas veiksnys skatinant juos palaikyti ryšius su Judėjimu.

Tėvas Caffarelis labai atkakliai stengėsi, kad abu sakramentai kontempliuotų vienas kitą susižavėję, jausdami dvasinę komuniją, kuri pamaitins abu pašaukimus. Jis taip pat skatino mus dinamiškai puoselėti „pasišventusių Bažnyčiai“ charizmą. Komandos kaip bendruomenės suvokimas turi priminti mums, kad **bet kuri komunija yra iš esmės misijinė,**

[39] El Chicó kvartalo (Bogotos arkivyskupija) Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios klebonas.

o duoti vaisių – pagrindinis krikščioniško ir bažnytinio gyvenimo reikalavimas[40]: „Komunija ir misija tarpusavyje glaudžiai susijusios, viena kitą perskverbia ir implikuoja taip giliai, kad komunija yra misijos versmė ir drauge vaisius: komunija yra misijinė, o misija tarnauja komunijai“[41]. Tuomet turime žengti toliau negu žiūrėjimas vieniems į kitus, kad drauge žiūrėtume į pasaulį ir kartu jame veiktume.

Iki šiol mes, Dievo Motinos komandų poros, pačios artindavomės prie kunigų ir prašydavome jų palydėjimo, veikiau kaip paslaugos vartotojai. Galbūt geriausias būdas motyvuoti kunigą būtų **parodyti bendruomenę, kuri kartu su juo imtų ieškoti būdo, kaip aktyvinti komandos narius ir dalintis misija**. Vėl prisiminkime, ko tėvas Caffarelis porų prašė kunigams: „branginti juos, priimti juos, padėti jiems ir melstis už juos“. Kokį konkretų pritaikymą mūsų dienomis galėtų turėti žodis „padėti jiems“, atsižvelgiant į Popiežiaus Pranciškaus kvietimą skirti „charizmas evangelizavimo komunijai“[42]?

4.3. ĮTRAUKTI Į KOMANDĄ DVASINĮ PALYDĖTOJĄ, VISADA UŽTIKRINTI KOMANDOS RYŠĮ SU KUNIGU

Akivaizdu, kad komandos, kurioms teko malonė pilnutinai pasikliauti dvasiniu palydėtoju, jo asmenyje gauna ir palydėtojo tarnystę, ir kunigo dalyvavimą.

Tačiau ką daryti **komandoms, kurios priverstos tęsti kelionę be nuolatinės kunigo pagalbos susirinkimų metu**? Šios aplinkybės gali turėti didesnių ar mažesnių padarinių komunijai ir dvasinei komandų pažangai, nelygu jų gyvavimo laikas, pasirengimo lygis ir įsitraukimas... Akivaizdu, kad palydėjimas labiausiai reikalingas komandos gyvavimo pradžioje, tačiau ne tik tada. Palydėtojo nebuvimas turėtų būti išimtis, kitaip tėvo Caffarelio „ieškokime kartu“ netektų prasmės.

[40] Žr. Jn 15 2, 5, 16.
[41] Šventasis Jonas Paulius II, apaštališkasis paraginimas CHRISTIFIDELES LAICI (32).
[42] Popiežius Pranciškus, apaštališkasis paraginimas EVANGELII GAUDIUM (130).

Tam tikru metu galime įsivaizduoti dvi situacijas:

- komandą sudaro pakankamai pasirengusios poros, kad ji galėtų keliauti viena;
- komandai gali reikėti „dvasinio palydėjimo“
- kol bus rastas nuolatos komandos susirinkimuose dalyvaujantis kunigas patarėjas;
- tiek, kiek pageidauja komanda ir dvasinis palydėtojas, tariantis su sektoriaus atsakinga pora ir sektoriaus atsakingu dvasiniu patarėju.

Sektoriaus atsakingas asmuo kartu su sektoriaus dvasiniu patarėju kunigu (arba atitinkamomis vadovaujančiomis instancijomis) privalo **padėti sunkumus patiriančioms komandoms dvasių skyrime ir, joms pritariant, rasti geriausiai kiekvienam konkrečiam atvejui pritaikytą sprendimą**.

Ir vienu, ir kitu atveju sektoriaus dvasinis patarėjas kunigas (arba regiono dvasinis patarėjas kunigas, jeigu sektoriaus dar nėra) turės kolegialiai su visais kunigais patarėjais ir tardamasis su sunkumus patiriančiomis komandomis nustatyti **būdą, kaip užtikrinti kunigo dalyvavimą kiekvienoje komandoje**. Šiaip ar taip būtina, kad asmeniškai ir ilgalaikiškai dalyvautų jau įvardintas kunigas, o ne kunigas, laikinai prisiimantis tam tikrą atsakomybę.[43]

Dėl visų šių priežasčių atrodo labai svarbu, kad vietos patirtis būtų perduota superregionams, o šie galėtų ją išnagrinėti žvelgdami Judėjimo įkūrimo charizmos šviesoje.

[43] Paragrafe 4.4 „Dalinis kunigo dalyvavimas komandos gyvenime“ pateikti pasiūlymai galėtų būti vieni iš būdų užtikrinti kunigo paramą komandoms, keliaujančioms su dvasiniu palydėtoju.

Dvasinio palydėtojo misija ir apibūdinimas

Sąvoka „dvasinis palydėtojas“ ne kunigas komandoms[44] palyginti nauja, nes nei įkūrimo dokumentuose, nei Kanoniniuose statutuose nėra jokios nuorodos į ją[45].

Negausiuose DMK raštuose šiuo klausimu rašoma, kad **dvasinio palydėtojo misija yra sudaryti sąlygas naujų komandų veiklos pradžiai ir palaikyti darnią jau gyvuojančių komandų veiklą** tais atvejais, jei neįmanoma pasiūlyti joms kunigo.

Tad dvasinis palydėjimas nėra nei pasirinkimo dalykas, nei įpareigojimas kiekvienai atskirai komandai – tai organizacijos atsiliepimas į konkretų komandų, kurioms reikia tobulinti tikėjimą ir meilę, poreikį. Šių gairių gali būti laikomasi su tam tikrais niuansais: **kai nėra kunigo, pageidautina, kad visa komanda galėtų pasikliauti gerai pasirengusio žmogaus dvasiniu palydėjimu**. Visiškas dvasinio palydėjimo nebuvimas turėtų būti išskirtinė padėtis, nes daugumai komandų keltų gyvybinį pavojų.

Ir kunigai patarėjai, ir dvasiniai palydėtojai patikėtoms komandoms teikia „dvasinį palydėjimą“, tačiau pastarieji atlieka ne visas kunigo pareigas.

Kita vertus, **„dvasinio palydėtojo“ pareigos aiškiai skiriasi nuo „pilotavimo“ ir „ryšių“ pareigų, jis apsiriboja pagrindinių komandų**, o ne vadovaujančių ir aptarnaujančių palydėjimu[46].

[44] Atsirado TVK dokumente „Le Prêtre Conseiller Spirituel“ (*Kunigas dvasinis patarėjas*, 1993).

[45] Galiojančiuose Kanoniniuose DMK statutuose (patvirtintuose Pasauliečių popiežiškosios tarybos dekretu 2014 m. balandžio 29 d.) yra tik su kunigu patarėju susiję potvarkiai, 5 straipsnyje apie „Komandos gyvenimą“ ir 7 straipsnyje apie „Kunigus dvasinius patarėjus“.

[46] Tik tada, jei yra neįveikiamos kliūtys dalyvauti kunigui, galima svarstyti galimybę, kad atsakingą arba aptarnaujančią komandą palydėtų ne kunigas.

Dvasinį palydėtoją Judėjimas pasikviečia ne atsižvelgdamas į tai, „kas jis yra“, bet **į jo gebėjimą prisiderinti prie konkrečių jam patikėtos komandos poreikių.**

Dėl šios priežasties ir siekiant išvengti painiavos su kunigo tarnyste ar komandų narių susituokusių porų pašaukimu, dvasinis palydėtojas turi **atitikti šiuos reikalavimus**:

- visais atvejais, tai **vienas asmuo**, o ne pora;
- jis turi turėti teologinį **išsilavinimą** arba šiek tiek **pastoracinės patirties**;
- turi būti gerai **integravęsis** į hierarchinę Bažnyčią;
- pagal gyvenimo **padėtį** galėtų būti[47]:
  - pažengęs seminaristas;
  - diakonas;
  - dvasinio pašaukimo asmuo – vyras ar moteris;
  - pasaulietis – vyras ar moteris.
- Iš jo reikalaujama ir gilaus **pritarimo Judėjimo pagrindams**:
  - vidinės maldos gyvenimo ir dvasių skyrimo;
  - teigiamo požiūrio į santuoką;
  - Dievo Motinos komandų charizmos ir pedagogikos išmanymo.
- **Priimti ryšį su kunigyste** – su kunigu – pagal sektoriaus ar regiono dvasinio patarėjo nustatytas taisykles.

4.4 DALINIS KUNIGO DALYVAVIMAS KOMANDOS GYVENIME

Kol vyko konsultacijos ruošiant šį dokumentą, kai kurie superregionai pranešė, kad naujoms komandoms buvo sudėtinga rasti ne tik kunigų patarėjų, bet ir dvasinių palydėtojų

[47] Brazilijos superregionas, turintis daugiausia patirties pasitelkiant dvasinius palydėtojus, labai pabrėžė šios nuostatos svarbą, todėl TVK ją laiko labai tinkama gaire.

ne kunigų. Kadangi darosi vis sunkiau taikyti idealias išeitis, **reikės keisti mūsų požiūrį ir prasimanyti ne tokių išskirtinių būdų kunigams dalyvauti komandos gyvenime**, bet ištikimai laikytis kunigo Caffarelio parodytos krypties, kurią jis pranašiškai paskelbė[48].

Komanda, kuriai teko laimė keliauti drauge su kunigu, turėtų būti atidi sektoriaus poreikiams ir pasirengusi, jeigu reikia, keisti savo gyvavimo būdą, kad į juos atsilieptų.

Sektoriaus atsakingieji asmenys ir kunigas sektoriaus dvasinis patarėjas privalės skatinti komandų narius apsvarstyti šį klausimą ir padrąsinti atvirai jį aptarti komandoje.

Galima numatyti įvairius sprendimus:

- komandos dvasinis patarėjas kunigas gali dalyvauti kas antrame ar trečiame susirinkime;
- kunigas gali dalyvauti metų pradžioje ir pabaigoje, per tą laiką galima su juo susisiekti ir kreiptis iškilus rimtam sunkumui;

[48] Žr. kun. Caffarelio raštą, paminėtą 4.1 paragrafe („Pénurie“).

- geriau pasirengusi komanda, susitarusi su kunigu, galėtų savanoriškai atsisakyti nuolatinio jo dalyvavimo, kad jis galėtų dalyvauti besikuriančios komandos veikloje.

Tai sudarytų sąlygas tokiems dalykams:

- dalyvavimas komandoje kunigą mažiau varžytų, tad dvejojantys kunigai galėtų lengviau apsispręsti;
- vienas kunigas galėtų dalyvauti kelių komandų gyvenime.

Visais atvejais tai galėtų ir turėtų būti proga deramai įvertinti kunigo dalyvavimo komandoje svarbą.

5.

PATARĖJAI IR DVASINIAI PALYDĖTOJAI:

ORGANIZACINIAI KLAUSIMAI

5.1 KVIETIMAS IR BUVIMAS KOMANDOJE

Dvasinio patarėjo kunigo

„**Kunigą, komandos dvasinį patarėją, komandos nariai išsirenka** iš kunigų, kurie teisėtai ir pagal Kanono 324 § 2 eina kunigo tarnystę[49]“. Tokia yra tradicija, pakartota 7-ame naujų Kanoninių statutų straipsnyje, po pirmo 1939 m. vasario 25 d. įvykusio, Pierre‘o ir Rozennos de Montjamont parengto susirinkimo, į kurį buvo pakviestas tėvas Caffarelis[50].

Dievo Motinos komandos yra porų su kunigais judėjimas. Kunigai įsilieja į Judėjimą per komandą, kurios gyvenime dalyvauja, ir tokiu būdu priklauso Judėjimui laisvai, stabiliai ir be laiko apribojimų.

Apibendrinsime: kunigas yra komandos, o ne Judėjimo patarėjas.

[49] Kanoninės teisės kodeksas, kodas 324 § 2: privati tikinčiųjų asociacija, jei pageidauja, gali laisvai rinktis dvasinį patarėją iš kunigų, teisėtai atliekančių kunigo tarnystę diecezijoje, o jis privalo būti patvirtintas vietinio ordinaro.
[50] Čia reikia patikslinti štai ką: kai kuriose Rytų katalikų bažnyčiose, kur yra Dievo Motinos komandų, yra vedusių kunigų. Tokiu atveju, kad būtų išvengta nesusipratimų, kunigas individualiai dalyvauja komandoje kaip dvasinis patarėjas. Kaip sutuoktinis jis gali kartu su sutuoktine dalyvauti kitoje komandoje tokiomis pačiomis teisėmis kaip kiti nariai.

Dvasinio palydėtojo

Dvasinis palydėtojas bus pakviestas komandai pasitarus su Judėjimu (kuriam kaskart atstovaus atsakingoji pora ir sektoriaus arba regiono dvasinis patarėjas). Kad sprendimas nepasirodytų pernelyg griežtas, reikia įtraukti ryšių funkciją ir glaudžiai bendradarbiauti su komanda; sektoriaus vadovaujantys asmenys nustatys ir įvertins sektoriaus būtinybę ir galimybes išrinkti palydėjimui patį tinkamiausią asmenį. Jei dvasinį palydėtoją pasiūlo komanda, sektorius (jis yra tinkamiausia vadovaujanti grandis) įsitikins, kad pasirinkta tinkamai.

Dvasiniam palydėtojui pareigas tarnauti konkrečioje komandoje patikės ar jas patvirtins Judėjimas. **Griežtai riboti palydėjimo trukmę neatrodo tinkama**: komanda ir palydėtojas, glaudžiai tardamiesi su Judėjimu, sąžiningai nuspręs, ar palydėjimas turi tęstis vienokiu, ar kitokiu būdu.

Kai bus būtina, **sektoriai ir regionai privalės struktūruoti šią tarnystę**, kad paskatintų rastis šioms pareigoms tinkamų kandidatų, jeigu reikia, pakviestų juos, palaikytų jų ryšį su Judėjimu ir užtikrintų ugdymą. Tačiau svarbiausia yra užtikrinti kunigų dalyvavimą tose komandose, kurioms padeda dvasinis palydėtojas. Šiuo atveju galima prisiminti kelis gerus sprendimus:

- „ritualizuoti“ palydėtojo siuntimą į komandą. Kadangi ši tarnystė kažkiek susijusi su kunigo tarnyste, šiam santykiui dera suteikti prasmę įsipareigojimo formule ir siuntimo ženklu (taip pat ir atnaujinimui).
  „Christifideles laici“ (23) išreikšta mintis, kad palydėtojo „tarnystę“ patikėtų kunigas dvasinis patarėjas: „Kai verčia Bažnyčios poreikis, trūkstant dvasininkų, taip pat ir pasauliečiai (...) juos pavaduodami gali atlikti tam tikras pareigas“...

„Vykdyti kai kurias funkcijas pavaduojant ganytoją įgalina iš paties ganytojo gautas oficialus įgaliojimas“.

- Kunigas sektoriaus patarėjas turi ypatingą atsakomybę – būti pagrindine atspirtimi visoms komandoms. Todėl sektoriaus susirinkimų metu jis privalės domėtis komandų padėtimi ir palaikyti glaudų ryšį su atsakingais pagrindinių komandų (*équipes de base*) asmenimis.
- Kunigas sektoriaus patarėjas – kadangi jo misija laikina – negali vienas nuolat užtikrinti būtinos atspirties komandoms, keliaujančioms su dvasiniu palydėtoju. Vadinasi, kaip jau nurodyta aukščiau, ilgalaikį dalyvavimą komandoje privalo užtikrinti konkretus, įvardintas kunigas.
- Būtina, kad atsakingi asmenys dvasinio palydėjimo klausimus aptartų kolegialiai su patarėjų ir dvasinių palydėtojų komandomis.

Šias praktines išeitis ir kitą patirtį superregionai gali peržvelgti ir praturtinti Judėjimo mąstymus.

5.2 PAGRINDINĖS KOMANDOS GYVENIMAS

Chartijoje parašyta, kad „Kiekviena komanda privalo gauti kunigo pagalbą“, – tai reiškia, kad **kunigas turi dalyvauti tos komandos gyvenime**, o ne tiesiog „kur nors“ būti kunigu, su kuriuo galima palaikyti ryšius.

Patarėjas nėra „kapelionas“ (*aumonier*). Jo vaidmuo jokiu būdu neapsiriboja Eucharistijos šventimu per kiekvieną susirinkimą. Eucharistija turi būti išskirtinė komandos susirinkimuose, rezervuota tik ypatingoms progoms, pavyzdžiui, ataskaitiniam susirinkimui. Jis nėra nei komandos vadovas, nei vadovaujantis asmuo, bet aktyviai su juo

bendradarbiauja, kad palaipsniui ir nė vieno nepamiršdamas kurtų tikrą bendruomenę, mąstančią ir gyvenančią kaip krikščionys, tobulėjantys brandumu ir įsipareigojimu.

„Patarėjo buvimas – tai Kristaus buvimas „mažojoje Bažnyčioje“ – tai yra, komandoje, todėl jo vaidmuo nėra valdingas elgesys arba vadovavimas grupei. Taigi jis stengiasi neprimesti asmeninio požiūrio nei savo sumanymų, kad ir kokių genialių, nesinaudoti viršenybe komandai valdyti pagal savo supratimą arba savo naudai. Ji vaidmuo – palaikyti ir skatinti porų meilę ir kreipti jų gyvenimą remiantis tikėjimu ir Evangelija.“

Kun. Joaquin Sangrán[51], SJ, 2010

Šie komandos gyvenimo „reikalavimai“ patarėjams taip pat taikomi ir dvasiniams palydėtojams: ir vieni, ir kiti aktyviai ir kiek įmanydami dalyvauja komandos – mažos bendruomenės – gyvenime, o ji laikui bėgant kuria progas susitikti, bendrauti, plėtoja įvairias bendravimo formas.

Mėnesinis susirinkimas yra svarbi komandos gyvenimo akimirka. Patarėjas arba palydėtojas ruošia jį kartu su vadovaujančia ar moderuojančia pora, atsižvelgdami į visus komandos poreikius, rūpesčius ar lūkesčius.

Susirinkimo metu patarėjas ar palydėtojas prižiūri, kad visos jo dalys būtų tikras krikščionių susibūrimas. Jis atidžiai palaiko skirtybių vienybę.

[51] Ispanijos SR patarėjas 1981-1997. († 2015)

Kaip kiekvienas komandos narys, patarėjas ar palydėtojas laisvai ir dosniai dalyvauja visose susirinkimo dalyse. Malda, kuriai jis vadovauja, net jeigu ją veda pora, yra svarbiausia susirinkimo dalis siekiant, kad būtų sėkmingai kuriama bendruomenė; kiekvieną akimirką jis moderuoja, apšviečia, teikia siūlymus optimistiškai ir viltingai.

5.3 ATSAKINGOS IR APTARNAUJANČIOS KOMANDOS

Mūsų Judėjime visos pareigos ir tarnybos atliekamos komandoje laikantis kolegialumo ir bendrystės dvasios, maldos ir dvasių skyrimo atmosferoje. Taigi, šioms komandoms reikia tikėtis dvasinio palydėjimo.

Pagrindinės komandos gali tikėtis ne kunigo palydėjimo, o **atsakingosioms ir aptarnaujančios komandoms skirtas vien kunigų patarėjų palydėjimas[52].**

Šiais atvejais kunigą patarėją išrenka atsakingoji komandos pora; šis kunigas turi kreiptis į savo vyresniuosius hierarchus su prašymu, kad galėtų pareigas priimti. Jo tarnystė truks tiek pat, kiek ir atsakingosios poros.

[52] Žr. 47 išnašą.

„Ko galima tikėtis iš aptarnaujančios komandos patarėjo? Galime kelti šį klausimą, o atsižvelgiant į Judėjimo reikšmę Bažnyčioje, kuri gerai pažįsta jo charizmą ir pedagogiką, jam tenka didelė atsakomybė bendradarbiauti palaikant ir gausinant komandas. Tad patarėjas turi išmanyti ne tik krikščionišką doktriną, bet ir konkrečias Judėjimo gaires bei pasaulio, superregiono ir regiono mastu vykstančius procesus. Tai yra labai svarbu. Taip pat labai svarbu stengtis lydėti atsakingąsias poras per įvairius Judėjimo organizuojamus renginius, ypač tuos, kurie skirti patarėjams ugdyti laikantis charizmos tiesų.

Kadangi aptarnaujančios komandos gyvuoja kitų komandų labui, svarbu gerai pažinoti kitus patarėjus kunigus – palydėti, padėti, atsiliepti, gaivinti. Kai naujas kunigas bus pakviestas patarti komandai, jis turi būti pasirengęs ne tik dalintis savo patirtimi, bet ir Judėjimo direktyvomis, pagrindiniais dokumentais. Į kitus patarėjus jis žvelgs kaip į atspirtį.

Tačiau jis privalės žinoti, kad Judėjime tarp pašvęstų tarnysčių nėra jokios hierarchijos. Nė vienas patarėjas kunigas nėra viršesnis, jis tik tarnas savo atsakomybės ribose. Jis neturi manyti ar jaustis turintis įgaliojimą ar valdžią kitiems kunigams, kurie, kaip ir jis, yra dvasiniai patarėjai.

Atlikdamas moderuotojo ir ugdytojo vaidmenį jis privalo itin atidžiai rinktis kelius komandų, kurioms trūksta patarėjo, dvasiniam palydėjimui ir, kai bus įmanoma, nuolatos raginti brolius kunigus, kad jie sutiktų būti patarėjais komandose.“

Kun. Ricardo Londoño[53], 2012

[53] Bogotos (Ispanoamerikos superregionas) komandų dvasinis patarėjas

5.4 UGDYMAS

„Dievo Motinos komandos yra ugdymo mokykla šeimoms. Svarbu ne tik gilinti mūsų tikėjimo žinias, bet ir praktikuoti žmogišką ir krikščionišką dvasių skyrimą (*discernement*), įtraukiantį ir protą, ir širdį, siekiant didesnės darnos tarp tikėjimo ir gyvenimo.“

Antras kvėpavimas (*Le Second Souffle*), 1988

Judėjime dažnai cituojamas šis *Antrame kvėpavime* išreikštas požiūris – komandos yra ugdymo mokykla poroms... taip pat ir patarėjams bei dvasiniams palydėtojams.

Judėjimas sudarė tarptautiniu lygiu tinkamą Ugdymo planą (*Plan de Formation*)[54], kur pateiktas branduolys būtinų, visų komandų bendrą paveldą sudarančių elementų:

- **Tikėjimas ir gyvenimas**. Tikėjimo gyvenimo ir su šeimos gyvenimu, šeima, Bažnyčia ir visuomene susijusių temų gilinimas.
- **Pašaukimas ir misija**. Gyventi poroje su Jėzumi Kristumi, kuris yra Kelias į Šventumą, ir atsiliepti į Viešpaties kvietimą liudijant santuokos sakramentą.
- **DMK pedagogika**. Judėjimo charizmos ir pedagogikos pažinimas ir konkretus taikymas.
- **Tarnystė.** Palaikyti šeimas, kurios atlieka Judėjimo gyvavimui būtinas užduotis.

Plano metodologija paremta Žodžio klausymu, liudijimais, dalijimusi patirtimi, lankstumu ir pažangumu. Planas sudarytas skirtingoms **ugdymo rūšims**, kurių yra trys pobūdžiai:

- pradinis ugdymas;
- nuolatinis ugdymas;
- ypatingas ugdymas.

[54] ERI (TVK): „Formation Équipes Notre-Dame. Un chemin“ (Octobre 2011).

Suprantama, kunigų patarėjų dalyvavimas ugdyme yra esminis, nes jie yra svarbi ugdyti įpareigotų atsakingųjų ir aptarnaujančių komandų dalis. Jeigu jie nedalyvautų, dvasinis ugdymo pobūdis nebūtų patenkinamas.

Tačiau ir visus šiuos dalykus atidėjus į šalį, **visi patarėjai ir dvasiniai palydėtojai privalo būti kviečiami ir skatinami su savo komandomis dalyvauti suplanuotoje ugdymo veikloje**. Ugdymo planas atviras visiems ir visiems naudingas.

Yra ugdymas, numatytas specialiai patarėjams ir dvasiniams palydėtojams, žemiau jį apibūdiname:

Pradinis ugdymas

- Informacinis susirinkimas patarėjams ir dvasiniams palydėtojams[55]. Konkrečią informaciją apie DMK būtina pasiūlyti patarėjams ir dvasiniams palydėtojams dar prieš jiems įsijungiant į Judėjimą, taip pat ir apie ypatingą jų misiją, o svarbiausia, apie susirinkimų rengimą ir palydėjimą.
  Dvasiniam palydėtojui labai svarbu aiškiai nušviesti jo tarnystės pobūdį ir eigą. Galiojantis TVK patvirtintas dokumentas apie „Kunigą patarėją ir dvasinį palydėtoją“ turi būti jam įteiktas šio susirinkimo metu.
- Pilotavimas. Tai pagrindinis ir kiekvienam komandos nariui, taip pat patarėjams bei dvasiniams palydėtojams būtinas ugdymas. Todėl, jei į jau pilotuojamą komandą įstoja naujas patarėjas ar dvasinis palydėtojas, sektoriaus atsakingieji asmenys pasirūpins, kad jis gautų jo pilotavimui pritaikytą mokymą[56].

[55] TVK (ERI): ypatingo ugdymo aplankas „Informacija dvasiniams palydėtojams“. Ugdymo plane šis aplankas įdėtas į skyrių „Ypatingas ugdymas“, o ne „Pradinis ugdymas“ – taip pat, kaip čia.
[56] Kiekvienas superregionas ar regionas sukuria savo Pilotavimo programą remdamasis TVK Ugdymo plane pateiktais aplankais.

- **Susipažinimas su naujomis komandomis**. Tai pats svarbiausias pasinėrimo į DMK pedagogiką momentas – šia proga būna matyti bendras Judėjimo vaizdas. Labai rekomenduojama, kad šiame **susitikime dalyvautų patarėjas arba palydėtojas su savo komanda**.

Nuolatinis ugdymas

Ugdymo planas visiems komandos nariams skirtingais jų gyvenimo etapais siūlo **įvairius susitikimus, kurie padės jiems nuolat daryti pažangą** kelyje į šventumą: stiprins santuokinį dvasingumą, skatins tarnauti ir vykdyti misiją, kiekvienąkart, kai būtina, suteiks naują kvėpavimą[57].

Patarėjams ir dvasiniams palydėtojams rekomenduojama skatinti savo komandas dalyvauti šiuose savaitgaliniuose susitikimuose ir, kiek įmanoma, jų metu lydėti jas.

Ypatingas ugdymas

Šio ugdymo tikslas – **parengti poras, pakviestas atlikti misiją arba prisiimti atsakomybę** Judėjime[58].

Rekomenduojama, kad į ugdymo sesijas sektoriaus atsakingiems asmenims būtų įtrauktas su patarėjų ir dvasinių palydėtojų misija susijęs modulis, atitinkantis šio dokumento sąvokas ir gaires.

Plane yra ir specialaus ugdymo, skirto patarėjams ir dvasiniams palydėtojams, pasiūlymas:

[57] Tai susitikimai „Komandos kelio pradžioje“, „Judančios komandos“ ir „Naujas kvėpavimas“.
[58] Tai daugiausia ugdymo sesijos „Poroms informatorėms“, „Pilotams“ ir „Ryšiams“, taip pat „Atsakingiems komandų asmenims“, „Atsakingiems sektoriaus asmenims“ ir „Atsakingiems regionų asmenims“.

- **Patarėjų ir dvasinių palydėtojų susitikimai**. Tai dienos, skirtos mąstymams ir dalinimuisi patirtimi komandose – tarpusavyje ir su Judėjimo vadovaujančiais asmenimis. Taip pat ir atitinkami susitikimai, skirti susipažinti su Judėjimo tikslais ir gairėmis, pamąstyti apie bendrą Bažnyčios gyvenimo eigą.
  Šie susitikimai gali vykti įvairiuose organizacijos lygmenyse: nuo sektoriaus iki superregiono ar regiono [*Pranc. - RR*]. Atsižvelgiant į konkrečius siekius, galima tuo pačiu metu pasikviesti ir patarėjus bei dvasinius palydėtojus.

- Nors dabartiniame plane tai neaprašyta, gali būti pageidautini ar būtini kiti patarėjams ir dvasiniams palydėtojams skirti ugdymo užsiėmimai. Popiežius Pranciškus apaštališkuose paraginimuose *Evangelii Gaudium* ir *Amoris Laetitia* atkreipė dėmesį, kad būtina „tinkamiau ugdyti kunigus, diakonus, vienuolius ir vienuoles, katechetus ir kitus pastoracinius darbuotojus“, kad jie kiek įmanoma geriau lydėtų porų ir šeimų gausėjimo procesą sudėtingame šiandienos pasaulyje[59].

[59] Žr. Popiežius Pranciškus, apaštališkieji paraginimai EVANGELII GAUDIUM (102) ir AMORIS LAETITIA (202) ir (204).

Siekdami šių tikslų, atsakingi už ugdymą komandų nariai galės **kreiptis pagalbos į specialistus** (dažnai juos galima rasti pačiame Judėjime): teologus, maldos grupių moderatorius, psichologus, terapeutus, seksologus, komunikacijos specialistus...

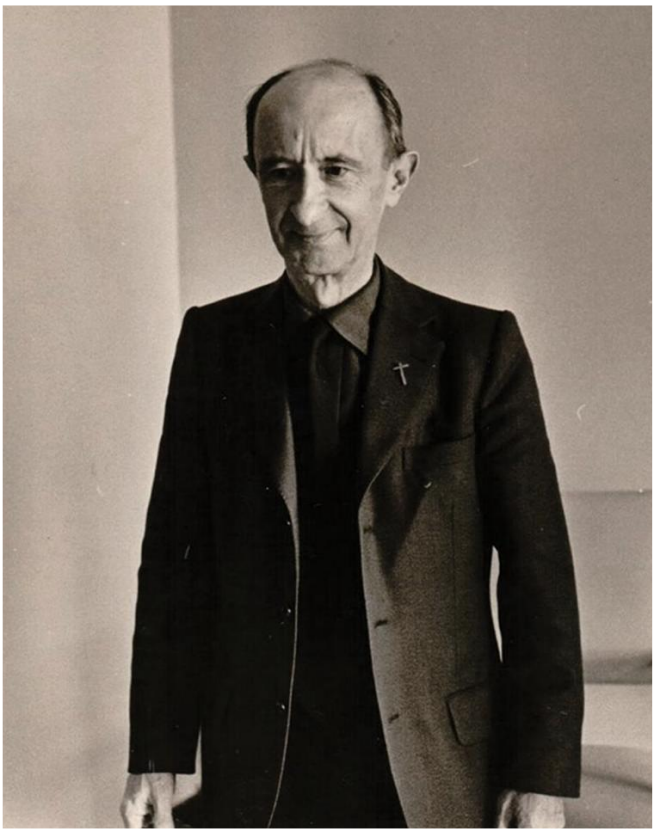

Išvada

Kiekvienai komandai, einančiai Kristaus meilės ir vienybės su juo auginimo keliu, reikia tam pasirengusio asmens dvasinio palydėjimo – šis poreikis primena kitoniškumo, atsitraukimo, veidrodžio, dvasių skyrimo sąvokas. **Kiekvienai komandai taip pat reikia palaikyti ryšį su kunigu**, bet jam pačiam nebūtina dalyvauti kiekviename komandos susirinkime. Kunigas rodo ryšį su Bažnyčia. Chartijoje sakoma: „Kiekviena komanda privalo gauti kunigo pagalbą“.

Dauguma atvejų – tai yra didžiulis mūsų Judėjimo turtas – dvasinį palydėjimą teikia kunigas, kunigo tarnystė įsikūnija šiame palydėjime ir savotiškai net pranoksta palydėjimą. DMK turi skatinti tokį modelį, labai praturtinantį Judėjimą, komandų narius ir kunigus.

Pasaulyje, kur kunigų skaičius jau ilgą laiką mažėja, kai kurias komandas dvasiškai palydėti turės kiti gerai parinkti asmenys. Šios praktikos pavyzdžių jau yra, ji plėsis, reikia ją priimti ir palaikyti. Dievo Motinos komandoms tai gera galimybė, nes atneš jų nariams ir visai Bažnyčiai kitų turtų.

Kai komandą palydi asmuo, kuris nėra kunigas, reikia skirti ypatingą dėmesį, kad komanda palaikytų ryšį su kunigu. Šis ryšys gali įgauti pavidalą, panašų į „Ieškokime kartu“.

Visi Judėjimo nariai turėtų stengtis giliau pažinti kunigystės sakramento didybę ir slėpinį, taip pat mylėti ir palaikyti nepamainomą kunigo asmenį, kaip pageidavo tėvas Caffarelis. Greta to, **dvasinio palydėtojo ne kunigo asmuo neturi būti nuvertinamas** tarsi būtų ne toks geras, ne tokia kokybiška ar vertinga išeitis. Dvasinis palydėtojas, kaip kunigas dvasinis patarėjas, yra komandos narys, nors jų narystė ir netapati porų narystei. Pasiteisino tokia praktika: pagrindinės komandos nariai – poros ir dvasinis patarėjas – yra nariai be apribojimų, kol patys nusprendžia išeiti. Šios nuostatos nebūtina keisti ir ją galima taikyti palydėtojams, nes nuvertinus jų misiją gali kilti pavojus, kad bus sunku jų rasti ir daug komandų liks be dvasinio palydėjimo.

Dievo Motinos komandų atsakingosios struktūros, o ypač atsakingos už ugdymo veiklą, **turėtų intensyviai palaikyti patarėjus ir dvasinius palydėtojus**, atliekančius svarbią misiją.

Susituokusių porų ir kunigų sąjunga yra kertinis Judėjimo bruožas, kaip tik todėl nauja komandų dvasinio palydėjimo patirtis turi būti **sistemingai** atsakingų asmenų **peržiūrima**.

Tarptautinė vadovaujanti komanda

Miunchenas, 2017 m. kovas

BIBLIOGRAFIJA

Bažnyčios magisteriumas

Visuotinis Vatikano II susirinkimas. Dogminė konstitucija apie Bažnyčią *Lumen gentium*, 1964

Visuotinis Vatikano II susirinkimas. Pastoracinė konstitucija apie Bažnyčią šiuolaikiniame pasaulyje *Gaudium et Spes*, 1965

Šventasis Jonas Paulius II. Apaštališkasis paraginimas *Christifideles laici* dėl pasauliečių pašaukimo ir misijos Bažnyčioje ir pasaulyje, 1988

Šventasis Jonas Paulius II. Apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis* dėl kunigų ugdymo šiuolaikiniame pasaulyje, 1992

Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis paraginimas *Evangelii gaudium* apie Evangelijos skelbimą šiandieniame pasaulyje, 2013

Popiežius Pranciškus. Apaštališkasis praginimas *Amoris laetitia* apie meilę šeimoje, 2016.

Henri Caffarel, tekstai su nuorodomis į kunigus

„Le foyer et le prêtre“. L‘Anneau d‘Or, Nr. 14, mars-avril 1947

„Le dernier prêtre“. Lettre Mensuelle des END, II année, janvier 1949

„Corps francs“. Lettre Mensuelle des END, III année, novembre 1949

„Nos deux sacrements“. L‘Anneau d‘Or, Nr. 60, novembre-décembre 1954

„Vos prêtres, ministres de la parole“. Lettre Mensuelle des END, VIII année, novembre 1954

„Introduction à la connaissance du prêtre“. L‘Anneau d‘Or, Nr. 63-64 spécial „L‘homme de Dieu“, mai-août“ 1955

„Vocation et itinéraire des Équipes Notre-Dame“ (žr. skyrius „Les Origines“ ir „L‘Expansion“). L‘Anneau d‘Or, Nr. 87-88 spécial „Mille foyers à Rome“, mai-août 1959

„Pénurie“. Lettre Mensuelle des END, XIV année, mai 1961

„Le visage doux et riant de l‘Église“. Lettre Mensuelle des END, XV année, janvier 1962

„Question brûlante“. L‘Anneau d‘Or, Nr. 122, mars-avril 1965

L‘Anneau d‘Or: „L‘Homme de Dieu“. Nr. 63-64 spécial mai-août 1955

Tarptautinė vadovaujanti komanda (ERI)

ERI: „Le Prêtre Conseiller Spirituel“ (1993)

ERI: „Le Prêtre Conseiller Spirituel“ (2006)

ERI: „Formation dans les END, un chemin“ (2011)

Maru y Paco Nemesio: „Los consilarios y nosotros“. II tarptautinis regiono vadovaujančių porų susirinkimas. Roma, 2009

Amaya y José Antonio Marcén: „Le manque de prêtres Conseillers Spirituels, que faire ?“. Collège International END. Roma, 2015

SR/RR paskelbti dokumentai

Ispanijos SR: Mercedes ir Álvaro Gomez-Ferrer ir kun. Manuel Iceta: „El Consiliario – Avance 2“ (1980)

Kanados SR: Lise ir Gérald Tremblay: „Prêtres et conseillers spirituels“ (2001)

Okeanijos SR: „Role of spiritual counsellor“ (2005); „The priest spiritual counsellor“

Belgijos SR: „Les conseillers spirituels“ (2009)

Portugalijos SR: „Manual do sacerdote conselheiro espiritual“ (2012)

Brazilijos SR: „O sacerdote conselheiro espiritual“ (2010)

Carta de la SR España: „Año sacerdotal, año del Consiliario“. No especial 253 marzo-abril 2010.

Lettre des Équipes Notre-Dame de la SR France-Luxembourg-Suisse (Prancūzijos-Liuksemburgo-Šveicarijos superregiono Dievo Motinos komandų laiškas): „Le mariage et l‘ordre: la grâce de l‘engagement“, No 217, mai-août 2016.

https://equipes-notre-dame.com/sites/default/files/le_pretre_conseiller_et_l_accompagnement_spirituel_au_sein_des_end_fr.pdf